

serxwebûni
ARMANC
azadi
democrasî

ARMANC

SAL 3 HEJMAR 28 ÎLON 1981

SALEK CUNTAYÊ

BI XWÎN, KUŞTIN,

LÊDAN Û XWÎNMÊJÎ

DERBAS BÛ.

WWW.ARSIVAKURD.org

LÊ SERIHILDANA GELAN FÊR

ARTIK ADIM ATILMALI

Türkiye'deki askeri faşist cuntanın iktidarının bir yılını doldu ruyor. Bu bir yıllık süre içinde, "demokrasiye döneleceği..." yolundaki bütün yalan ve demagojilere rağmen, cuntanın, attığı her adımla faşizmi biraz daha oturtmaya çalıştığı artık gelişmelerle uzaktan ya kından ilgisi olmayanlar tarafın dan bile görülür bir duruma geldi. Demokrasiye dönüş takviminin ilk adımı olarak yutturmaya çalıştığı "Kurucu Meclis" olayından sonra da ortaya çıktı ki, yutturma niyetiyle oluşturabileceği birazcık "bağımsız" görünümü kuruluşlara bile cuntanın tahamülü yok.

Öteki sorunlara gelince, onlar za ten açtıkları açığa büyük tekelci gurupların ve uluslararası emperyalist örgütlerin çıkarları doğrultusunda çözümlenmeye çalışılıyor. Bu durumu, cunta gizlemeye bile gerek duymuyor. İzlenen ekonomi politika bunun açık örneği. Başından beri, cunta 24 Ocak kararlarının uygulanacağını söyledi. Bugün de kesinlik le uygulanan ekonomi- politikadan dönmeyeceği ısrarla belirtiyor. Faşist terör, bütün vahşiliği ve az gınlığıyla sürüyor. Devletin faşist leştirilmesi doğrultusunda yargı ve yürütme alanında, eğitimde, atılan adımlar ortada.

Öz ve açıkça belirtmek gerekirse bu bir yıllık süre içerisinde, en büyük tekelci gurupların açık teröre dayanan faşist diktatörlükleri, adım adım yerleşti. Bu koşullar altında ekonomik, toplumsal ve siyasal alanda tekellerin yararına büyük oranda düzenlemeler yapıldı. Emperyalizm Türkiye'deki ve buradan doğan Orta-Doğu'daki çıkarlarını daha da sağladığı. Yeni çıkarlar elde etti. Buna karşın Türkiye ve Kürdistan halkları çok şey kaybettiler. Hiçbir demokratik hak ve özgürlüğün kalmadığı vahşi bir terörle, bütün halk ve demokrasi güçlerinin sindirilmeye çalışıldığı bu güçlerin önemli yaralar aldıkları koyu karanlık ve baskıcı bir ortam da, bir de açıktan açığa bir açıklık tehlikesiyle karşı karşıya kaldılar. Hiç abartmadan diyebiliriz ki Türkiye'de bugün bir açıklık tehlikesi baş göstermiş bulunuyor.

Buna rağmen tekellerin ve dolayısıyla askeri faşist cuntanın bir yılda olup bitenlerle yetinmedikleri ortada. Alınan bütün önlemlere rağmen ekonomi düzleşme çıkarılamadı. Enflasyon'un hızı durdurulamadı, döviz darboğazı başlıca sorunlardan biri olmaktan devam ediyor. "Terörün ve bölücülüğün kökü kazınmadı" gerekçesiyle baskı ve terör bütün hızıyla devam ediyor. Üstelik halkın tedirginlik, hoşnutsuzluk ve giderek karşı çıkışının artacağı da ortada olduğuna göre, cuntanın baskı ve terörünü daha da azgınlıkla yaygınlaştıracığı da bilinen

bir gerçek. Bütün bunlar gösteriyor ki cunta geçiçi olmak bir yana, kendisini süreklileştirmek için temel atmak için uğraşiyor.

Zaten başka türlü düşünmek de hayal olur. Dünyanın hiçbir yerinde faşizmin "ülkeyi düzleşme çıkarmak" için gelip daha sonra kendiliğinden iktidarı bırakıp gittiği görülmemiştir. Bu tekelliliğin karekte riyle çelişen bir şeydir. Tekellilik doğasının gereği olarak her zaman daha otoriter, daha baskıcı ve güçlü bir devlete gereksinim duymuştur. Bu gereksinim de en tutarlı ifadesini faşist bir devlette bulur. Bu nedenle tarihsel olarak kanıtlanmıştır ki faşizm ancak halkların devrimci mücadelesiyle alaşağı edilebilir. Faşizme karşı olan bütün kesimlerin en geniş cephesi, ve böyle bir cephenin vereceği devrimci bir mücadeleyle faşizmin iktidara gelmesi önlenemez yada eğer iktidardaysa -alaşacağı edilebilir.

12 Eylül deneyimini yaşayan Türkiye bunun en açık örneğidir. Türkiye'deki anti faşist potansiyelin büyüklüğüne ve uluslararası koşullar açısından Türkiye'de bir faşist diktatörlüğün gerçekleşmesi dezavantajlı bir duruma olmasına rağmen, anti-faşist potansiyelin, çarçur edildiği, etkisizleştirildiği yetersiz örgütlenme ve parçalanmışlık durumu; hele hele bir anti faşist mücadele cephesinin kurulamamasının bu potansiyel de yarattığı zaafı, generaller cuntasının, büyük tekelci guruplar adına silah zoruyla iktidara el koymasına olanak vermiştir. Aynı za aflardan, cunta bu bir yıllık iktidarı boyunca da büyük ölçüde yararlandı, yararlanıyor. Devrimci mücadelelenin, anti-faşist potansiyelin örgütlü güçleri büyük yararlar aldı.

Şimdi bazıları kalkıp "bütün bunlar bilinen şeyler, bilinenleri tekerrarın anlamı ne" diyebilirler. Olabilir. Yazdıklarımız yıllardan beridir bilinen şeyler olabilir. Fakat ortada olan bir gerçek de var ki, Türkiye'de ve Kürdistan'da ilerici, devrimci güçler bu bilinen şeylerden bugüne kadar kendileri için herhangi bir ders çıkarabilmiş değiller. Parçalanmışlık, dağınlık devam ediyor. Üstelik cuntanın, ardı arkası kesilmeyen saldırılarını karşısında, çoğu örgütler de bir çözümlenme ve dağılma süreci de başladı. Faşist saldırganlık karşısında tutunabilen çok az örgüt var. Bu durum anti faşist güçler safında değişik tutumlara yol açtı, faşist saldırılara karşı kendisince tek başına bir yol tutma eğilimini henüz hiç kimse üstünden atamadı. Öte yandan bu güçler arasında, maceracı guruplar, yağınlardan kopuk, devrimci yöntemden uzak bireysel terörcü eylemlerle intihar yolunu seçerlerken, bazı kesimler de cunta

ya karşı savaşında taktiksel hesaplar avunmasıyla, neredeyse işi cuntaya karşı mücadele etmeme noktasına getirdiler. Sosyal demokrasinin tavrı zaten faşist cuntanın yarattığı "meşru zemin"(!) de kalma yolunda.

Yalnız bu, hiç kuşkusuz, genel olarak bütün cuntaya karşı mücadelenin terkedildiği anlamına gelmiyor. Bütün anti faşist güçler tek bir çatı altında birleşmiş olsalar da içeride ve dışarda cuntaya karşı giderek daha olumlu noktaya gelme ya da daha verimli sonuçlar verme doğrultusunda yüz tutan bir mücadele var. Uluslararası kamuoyunun desteğini kazanma yolunda da ilk günlere nazaran bir gelişme var. Zaten denilebilir ki, cuntayı temkinli adam ettirmek, mümkün olduğu kadar yüzünü gizlemek hatta bazı alanlarda küçük de olsa geri adım attırmak zorunda bırakma bu adım attırarak zorunda bırakan da budur. Örneğin cuntanın 90 günlük gözaltı süresini 45 güne indirmek zorunda kalması bunun sonucudur.

bu tür bir mücadele nihai sonucu elde etmek konusunda belirleyici bir kanunda değil. Günlük geçiçi kazanımlarla sınırlıdır. Hatta nihai sonucu elde edebilecek bir mücadele örgütlenemediği zaman bu tür kazanımlar da kaybedilebilir. Bu nedenle günümüzde genel olarak verilen mücadele terkedilmemesi, ama hiçbir zaman umut bağlanmaması ve yetinilmemesi gereken bir mücadeledir.

Bugün Türkiye ve Kürdistan'daki demokrasi güçlerinin önündeki görev her zamankinden daha net ve acil olarak ortadadır. Askeri faşist cuntaya alaşağı edecek, faşizmi bir daha dirilmemek üzere gömecek bir anti-faşist cephenin yaratılması görevi. Böyle bir anti-faşist cephenin yaratılması, geçmişte bu doğru tuda ilk adım olarak düşünülen, Merkezi Siyasal İşbirliğini gerçekleştirme için biraraya gelen güçlerin gün geçirmeden, cephenin oluşturulması ve sağlam temellere oturması sürecini hızlandıracak cazibe merkezi niteliğindeki bir kolektif öncü otoriteyi oluşturma ilk adımıyla gerçekleştirilebilir. Geçen bir yıllık dönem bizim bu konudaki düşüncelerimiz haklı çıkarılmıştır.

DÜZELTME.

Bu sayımızda sayfa 6 sütun 1'de ki ilk paragrafta yer alan 1981 tarihi 1980 olacaktır.

Geçen sayımızın 2. sayfa 2. sütun son paragraftan bir önceki paragrafta yer alması gereken 3. sütündeki "Tercüman gazetesinin..." ile başlayıp sonda biten bölüm dizgi hatası sonucu sonda yer almıştır. Bu bölümün 2. sütündeki son paragraftan bir önceki paragrafta eklenmesi gerektiğini belirtir, Okuyuculardan özür dileriz.

KÜRDİSTAN MEKTUPLARI

Değerli Arkadaşlar!

Sizlere bu mektubumda, Kürdistan'daki gelişmeleri kısaca anlatmaya çalışacağım. Yalnız anlatacaklarım Kürdistan'daki zulmün ve vahşetin çok ufak bir bölümü olacaktır.

Kürdistan'da yaşayan insanların üzerindeki baskıyı ve zorbalığı tahamül etmek gerçekten güçtür. Bir kez Kürdistan'da yaşam ceza evlerinden pek farklı değildir. Ekonomik şartlar çekilmez bir duruma gelmiş, ispiyoncular çoğalmış, her kes birbirinden şüpheleniyor. 1 Mayıs günü afişlemeye çıkan üç genci Diyarbakır'ın bağlar semtinde evlerinin yanında kurşuna dizdiler. Cesetlere hiç kimseyi yanaş tırmadılar. Biraz yerde bekletildikten sonra, askerler alıp bilinmeyen bir yere götürdüler. Ayrıca bu olaydan bir kaç gün sonra, Bağlar'da yine bir arama yaptılar. 16 yaşından büyüklerin yarım saat içinde boş bulunan meydana gelmelerini, gelmeyenlerin kesinlikle vurulacağı, bu emre göre yaklaşık olarak 20 bin kişi yarım saat için de koşu meydanına toplandı ve toplanan halk cemselerle Seyrantepe'deki askeri birliklere taşındı. Şüpheli gördüklerini yakaladılar, geri kalanı da gece saat 9'da serbest bıraktılar. Hapishanedeki tüm tutuklulara her sabah İstiklal Marşı, yemek molası ve.... arkasında işkence başlıyor. Hapishanelerdeki görüşmeler, Türkçe'den başka bir dille yapılmıyor. Görüşmeye gelen halkın çoğu, tutuklularıyla görüşürülmeden geri gönderiliyor. Mahkemeye çıkartılan tutuklulara askeri komuta altında dışarıya çıkartılıp kapının önünde asılı bulunan İstiklal Marşını ve Atatürk'ün gençliğe hitabesini zorla okutuyorlar. Bilmeyenleri, okumayanları mahkemeye götürmemekle, yemek vermemele tehdit ediyorlar. İstiklal Marşını okumadığı için mahkemeye götürülmeyip, günlerce ağır işkencelere tabi tutulan sayısız insan vardır. Hapishanede çeşitli bulaşıcı hastalıklar yaygın ve önlenmesi içinde hiçbir müdahalede

etmelerini, teslim edilen tüm silahların köye yakın bir dere veya çalının içine atılmasını ve ondan sonra da sıkıyönetime haber (ihbar) verip yakalıyorlar. Teslim etmeyenleri köy meydanlarında falakaya yatırıyorlar ve saatlerce işkence yapıyorlar. Eğer bu yöntemleri silah teslim etmeyi sağlamazsa, o zaman eşleri, varsa kızları getirilip, askerlerce kirletileceklerini ve bu sahneyi bizzat onlara da seyrettireceklerini tehditinde bulunuyorlar. Hatta bir kaç köyde bunun provasını bile yaptılar. Bununla silahsız olmayan köylüler mecburen silah alıp teslim etmek zorunda bırakılıyorlar. Sözü ettiğim G-1 ve Kelensikoflar ağalarının eliyle bizzat sıkıyönetim yetkililerinden alınıp köylülere satılıyor. Para ile silah satın alan köylüler, götürüp sıkıyönetim yetkililerine teslim ediyorlar. Ondan sonra da bu silahları televizyon ekranlarında gösterip, bakın "Bölücüler"de ne kadersilah varmış diye propaganda yapıyorlar.

Size rahatlıkla diyebilirim ki, bugünkü zulüm Mustafa Kemal dönemini bile aşmıştır. Ama tüm bu baskıların yanında, halkın muhalefeti yükseliyor. Bu muhalefetin alanı günden güne genişliyor. Askeri faşist cunta bu muhalefetin genişlediğini gördüğü için, baskıyı ve zulmü alabildiğince artırıyor. Özellikle ulusal muhalefetin yüksek ve devrimci potansiyelin gelişkin bölgelerdeki baskılar daha da katmerlidir. Ama burjuva basınında söylenildiği gibi Kürdistan'da ve Türkiye'de devrimci muhalefet tüm den kırılmış değil, aksine daha da genişliyor ve bileniyor.

Bu dönem tüm devrimci güçler için büyük bir sınav oluyor. Çözülen, dağlan ve teslimiyet yolunu seçen terörist, maceracı gruplardır. Onlar, bu dönemin ağır koşullarına ayak uyduramadılar buna göre sava-

15.4.1981 ve 10.5.1981 tarihleri arasında Mardin bölgesi Nusabin kazasındaki faşist cuntanın operasyonları

a) Nusaybin kazasına bağlı Tarla başı (Dala) köyüne üç kez baskın yapıldı. Ancak her baskından önce güvenlik kuvvetleri köye gelip her ev başı 1000 (bin) lira vermezlerse köylülere çok baskın yapacaklarını söylediler. Böylece, üç seferde de hem para aldılar, hem de silah topladılar. Son baskında büyük işkenceler sonucu, köylüler aralarında para toplayıp 35 silah satın alıp komando birliklerine teslim ettiler.

b) Doğanlı (Talat) köyüne ikinci kez yapılan baskında insanlık dışı uygulamalarda bulundular. Köyde

Öldürülenlerin kapısından araştırılmı, ismini bulamazsanız o zaman haklısınız" dediyse de para etmedi. Buna inanmayan komando birlikleri, aynı gece tekrar köye gelip yalnız adı geçen N. Yıldız'ın evine gittiler. Hanımı dama çıkıp, köylülerden imdat istedi. Kendisi yalnız evde olduğu için, korkudan kapıyı açmıyordu. Kapıyı kırarak içeri giren komando birlikleri beşik te ki çocuğu evde yalnız bırakıp

4) Her köye istisnasız en az bir kez baskın yapılmıştır. Yine her köyde işkencenin yanında, eline üç taş alan komando yetkilileri, köyün imam ve hacılarını çağırıp ellerini Kuran'a bastırıp ve üç taşlarını kendilerine attırıyorlar. Bu yemini köylülerin artık silahları kalmadığına inanmak için yapıyorlar.

Dalağaç (Xerabê) köyüne de baskın yaparak köylüleri toplayıp köy meydanın de işkenceden geçirdikten sonra, mutlaka silah getireceksiniz dediler. Köylüleri çok zorlamaları sonucu, köylüler kendi aralarında para toplayarak 15 silah alıp teslim ettiler. Sizlere kısaca askerî faşist cuntanın Kürdistan'daki köylüler üzerindeki baskılarını yazmaya çalıştım.

MARDİN'DE BİR DEVRİMCİ-DEMOKRAT

Çok geçmeden bütün Mardin il merkezi başta olmak üzere, ilçeler de ve Köylerde, bu söylediklerini en barbarca uyguladılar. İdil'in Xırabê Nêriya, Xırabê Tuya, Rezûkê, Xırabê Şeref, Barimê, Ayserê, Danêr ve diğer bütün köylerden de köylüleri toplayıp çıplak soydular. Daha sonra köylerin etrafında dolaştırdılar, gece yarılarında kadar sıra da yaklarından geçirdiler. Bunun üzerine köylüler çareyi kendi aralarında para toplayıp silah almada buldular. Aynı şekilde Cizre'nin Pelêsiyê köyüne aradan da Dicle (îmêrin) köyüne geçtiler. Fotoğraflarda da tespit edildiği gibi, R.S (1) H.S. (2), A.G. (3) (nolu fotoğraflar) da görüldüğü gibi, köy meydanında işkenceden geçirildiler. Pelêsiyê köyüne 5.6.1981, İmêrin köyüne ise 7.6.1981 tarihinde baskın yaptılar.

Yine Tepeönu (Batılê) köyüne 9.6.1981 de bir baskın düzenlendi. H.Y M.S.Y, M.Ş.Y, Z.Y, A.Y, onlarla birlikte çocukları ve eşlerini de alıp götürdüler. Komando birlikleri "Ya silah getireceksiniz, ya da sizi bırakmıyacağız" dediler. Tutuklu bulunanların akrabaları silah almak zorunda kaldılar. Silahları teslim ettikten sonra, serbest bırakıldılar.

Diğer önemli bir nokta da, Cizre köylerinde sınırdan, Suriye'ye koyun geçiriliyor gerekçesiyle 5.4.1981 tarihinden başlayarak fotoğraflarda da görüldüğü gibi, Cideyd Bıkırık, Fehmakê köylerinde ki, göçerlerin gözleri önünde çadırlarını (kon) yaktilar. 976 koyun ve keçileri alındı. Bunların 97 sini keşip yediler. Bunun üzerine göçerlerin bir kısmı Cizre'ye kaçmak zorunda kalırken, diğer bir kısmı da Şırnak'taki akrabalarının yanına gittiler. Şu ana kadar da Cideyde köylüleri işkence altındadırlar.

Cizre'den
Bir Devrimci-Demokrat
5.7.1981

Mayıs ayının ortalarından itibaren, komando birlikleri bölgemiz Mardin'de güya kaçakçıları, firarları yakalamak ve silah toplamak adı altında seri operasyonlara giriştiler. Komandolar herhangi bir köye gitmeden önce, bölgedeki yerel askerî birliklerin vasıtasıyla gidilecek köylere haber gönderip: "Köyünüze komandolar gelecek, ne silahınız varsa toplayıp bize getirin, aksi halde biz karışmayız"

DENG

D1 nabêna meha Nisanê û Gulanê de l1 Mêrdin û Nusêbinê operasyonên cûnta faşist:

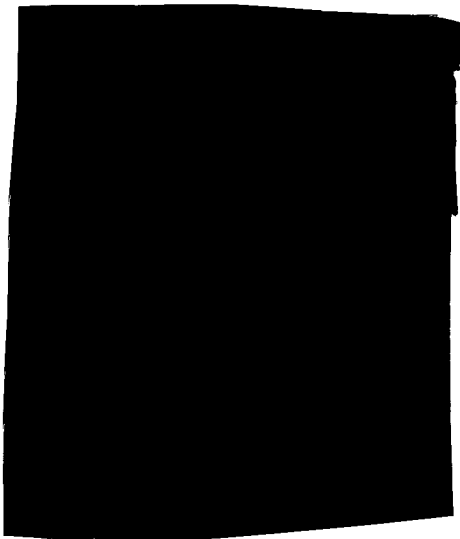
a) Sê caran avêtin ser gundê Dala û saxi kîrîn. Lê berî hemû saxî kîrînan jî, hêzên zûlûmkar hatin gund û gotin, ger dema serê malê hezar banknotî (1000) nedîn, emê werin gundan saxî bîkîn. Bî vî awayî hersê caran jî, hîm jî gundiyan pere stendîn û hîm jî cardîn silêhê wan berhev kîrîn. Gundiyan bî darê zorê dî nabêra xwe de pere cîvandîn û cûn pê 35 silêh kîrîn û teslimê hêzên ewlekarê (güvenlik kuvvetleri) kîrîn.

b) L1 gundê Bawernê (Bahçebaşı) jî kîrînan wek gundê Dala (tarlabaşı) pêkanin.

c) D1 girtina ser gundê Talat (Doğanlı) yan dudu ya de tîştên pîr nedîti kîrîn. Peyayên gund hemû cîvandîn û şûn ve, şût tazî kîrîn û l1 nava gund gerandîn. Hîm qomandoyên dîn jî, dî wê wextê de avêtin ser gundê Çallî yê û saxî dîkîrîn. Yê avêtîbûn ser gundê Çallî yê, ew jî dî veğêrê de hatin gundê Talatê. Dema ku ev qomandoyên jî gundê Çallî yê hatin gund, gundiyan jî wan re gotin, ku "berî we hîm qomandoyên dîn girtin ser gund û hemû peyayên gund şût tazî kîrîn û l1 nava gund gerandîn" Dema gundiyan ev kîrînan qomandoyên jî wan re gotin, serok leşkerê qomandoyê nuh hati got "Baş e wan iro peyan tazî kîrîn da, em ê jî sibê bîn pîrakan tazî bîkîn" wîsa got û pêre l1 xistin cûn.

Lê belê, hêzên berê hatî bûn, cûn girtin ser mala N.Yıldız meriveki 45 salî û jî malîyên wî, ew sewal kîrîn, gotin bî kude çûye. Malîya (Pîreka) got ku, bî pasaportê çûye Sûriyê. Lê belê leşkeran jî vî bersivê bawer nekîrîn û gotin, ku wî jî ber me, xwe veşartîye. L1 ser vî axaftîna qomandoyan, Pîreka N.Yıldız got ku, ger hûn jî mîn bawer nakîn, herî jî deriyê Sûriyê sewal bîkîn, wê belu bibe ka çûye Sûriya an necû

Û BAHS JI KURDISTANÊ

İŞKENCELERDEN GÖRÜNTÜLER

d) L1 gundê Kertwênê (j1 Nusêbinê 6-7 km dūr e, navê wê yê nuh nıza nım) saxikırinek çê bû. Ban muxtarê gund kırım û gotin, "Ka silehê gunddiyan l1 kune?" muxtar got "s1 lehê gundiyan tune." l1 ser vê axaftina muxtêr, yuzbaşıyê qomando ya hesinek girt destê xwe û dest pê kir l1 muxtêr xıst. Vê lıxıstınê dom kır, ta ku nigê (lingê) muxtêr hate şikandin.

L1 hemû gundi bê awarte (istisna sız) kêmanî carekê gerıyan e. L1 kêlek wan saxikırınan ji, l1 hemû gundi leşkerên çûnta faşist sê ke virê heciyên gund û melên gund, b1 wan dıde avêtın û destê wan l1 qurânê dıxe, ku êdi sileh l1 vi gundi nemaye.

e) Leşkerên qomando avêtın ser gundê Xırbê (Dalhağaç) û hemû gundi l1 nava gund şût tazi kırım û

Dı dawıya meha Gulanê de leşkerên qomando l1 dorhêla Mêrdinê b1 navê girtına qaçakçıyan, firaran û silehan operasyonên gelek mezin çê kırım. Leşkerên qomando, beri ku b1 vên ser gundeki, b1 nabêniya leşkerên qerekolên l1 wan dorana xeberê dışınin ji gundiyan re, dibêjin ku "Qomando wê werın gundê we çıqa silehên we hene bicıvının binin ji me re, yan em qarış nabin" dibêjin û dıçın. L1 ser vê gotınê, gundiyan berê sileh teslim kırı - bın ji, icar terşên xwe dıfroşın û peran ji nav hev dıçıvının dıbin pê silehan dıkırın, teslimê qere - qolê dıkın. Dûre leşkerên qomando dıgre ser gundan û ew ji dıbêjin ku, têkılıya me b1 cendirmê qereqolan tune ye, hûn mecbûr in serê merıveki silehekê binın. Ger hûn ninin, emê we têxin feleqê û pêre pırekên we ji, ji dêl we ve bıbin.

Dı demek kurt de, l1 bajarê Mêrdinê û l1 hemû navçên wê van gotınên xwe b1 ci anin. L1 navça (qeza) İdil'ê gundê Xırabê nêriya, Xırabê tuya, Rêzûkê, Xırabê şeref, Barımê, Ayneserê, Danêrê û l1 gundên dın yek b1 yek gundi cıvandın, şût tazi kırım heta nivê şevan l1 wan xıstın û dı nava gundan de gerandın.

L1 ser van bûyeran, gundiyan dı nava xwe de pere cıvandın û pê sileh kırım û teslimê qomandoyên çûnta faşist kırım. Weke va hovıtı yê mın l1 jor nıvisandı bû, l1 Cızirê l1 gundê pelêsiye kırım û ji wir ji derbasi gundê Dicle (İmêrin) bûn. Mına dı wênan de (rısım) hatiye peyıtandin, (tespıt kırım) R.S.(1), H.S.(2), A.G.(3) b1 lêdanê ne merovıti xıstın wi hali. Ketına leş-

kerên qomando gundê pelêsiyê 5.6.1981 e. Yê gundê İmêrin ji 7.6.1981 ê de bû.

Cardın dı roja 9.6.1981 ê de girtın ser gundê Batılê (Tepeönü) ji vi gundi H.H.Y, M.Y, M.Ş.Y, Z.Y, A.Y, û b1 wan re zarokên wan û pırekên wan tev da girtın bırın. Leşkerên qomando dıgotın ku, an hûn ê sileha binın, an ji em we bernadın. Merıvên girtıyan rabûn dı nav xwe de pere cıvandın, pê sileh kırım. Bırın teslimê qomandoyan kırım. Dema sileh teslim kırım û şûnve hemû girtıyan serbest berdan.

Bûyereke dın gırıngı ji, b1 mana paz, b1 qaçaxı ji sinorê hın gundên Cızire derbasê

Cızire derbasê Sûriyê dıbe, ji roja 5.4.1981 ê de dest pêkırın heta iro zilmeke mezin l1 gundiyan kırım û hın ji dıkın.

Mına dı wênan de ji xuya dıke, l1 gunde Cıdeyde, Bıkırık û fehmikê l1 ber çavê koçeran konên wan hemû şewıtandın. Sebep ji, dibêjin "dı virê qaçaxcı derbas bûne, we çıma b1 wan negirtıye, an ji em jê haydar nekırın?" pê şewıtandına konan re, 976 mih û bızınên wan b1 zor ji wan stendın. Ji wan 97 heb şerjêkırın û xwarın. L1 ser vê yekê hın malê koçeran bar kırım hatın Cızirê, yê dın ji revıyan çûn Şırnakê, ba merıvên xwe. Heta anuha ji gundiyan Cıdeyde dı bın lêdan û kotekan da ne.

5.7.1981

Demokratiki Şoreşger
ji Cızirê

BİRİNCİ YILDÖNÜMÜNDE; FAŞİST CUNTAYA KARŞI

Türkiye'deki askeri faşist cunta, işbaşında bir yılını dolduruyor. Bilindiği gibi cunta 12 Eylül 1981 günü emperyalist güçlerin de onayı ve desteğini alarak dipçik zoruyla işbaşına gelmişti.

Türkiye'deki askeri faşist cunta'nın işbaşına gelmesinin birinci yıldönümünde, Avrupa'da Türkiye ve Kürdistan'lı demokrasi güçleri Avrupanın demokrasi ve barış güçleriyle dayanışma içinde geniş bir protesto kampanyası başlatmış bulunuyorlar. Kampanya geniş boyutlarda sürüyor. Faşist cuntanın halk ve demokrasi düşmanı gerçek yüzünü deşifre etmek, sürdürülen baskı, sömürü ve terörü, bütün Avrupa kamuoyunda geniş çapta ortaya koyabilmek ve Türkiye ve Kürdistan halklarıyla, daha yüksek düzeyde bir dayanışmayı sağlamak için, geniş çapta bildiri, büroşür, afiş dağıtılıyor. Aynı ayrı ülkelerde ortak yürüyüş ve mitingler düzenleniyor.

Kürdistan Devrimci Demokratları Avrupa'da, 12 Eylül askeri faşist darbesinin yıl dönümü dolayısıyla başlatılan kampanya'da aktif olarak yer alıyorlar. Avrupa'daki Kürdistan'lı Devrimci Demokratlar, yıl dönümü dolayısıyla, Avrupa'nın hertarafında dağıtılmak üzere bir bildiri yayınladılar. Bildiri Türkçe, Kürtçe ve çeşitli Avrupa dillerinde yayınlandı. Bu bildirinin Türkçesini aşağıda aynen veriyoruz:

**İŞÇİLER!
EMEKÇİLER!
YURTSEVERLER!**

12 Eylül Askeri faşist darbesinin gerçekleşmesinden bu yana tam bir yıllık bir süre geçmiş bulunuyor. Bir yıldır ki Türkiye ve Kürdistan halkları faşist diktatörlü gün ağır baskı ve sömürü cendesi altında inletiliyor.

En kısıtlı burjuva demokrasi kuralları altında bile iktidarlara

sever, namuslu insan faşist cuntanın hapishanelerinde, hertürlü yaşam ve sağlık koşullarından yoksun olarak tutuklu bulunuyor. Faşist cunta bugüne kadar 10 kişiyi idam etti. Daha 3000 yakın insanın da canını istiyor.

İşçi sınıfının kanı ve canı pahasına yılların savaşımıyla kazanmış olduğu ekonomik ve demokratik hak ve kazanımları bir bir geri alındı. Yarım milyonu aşan işçiyi bağrında barındıran DİSK kapatıldı. DİSK'in 52 yöneticisi faşist cuntanın mahkemelerinde bugün idamla yargılanıyor. TÜRK-İŞ sarı da olsa bir işçi sendikası olmaksızın çıkartıldı. Faşist cuntanın işçiler içine uzanan bir kolu haline getirildi. İşçilerin yaşam hakları, tamamiyle büyük tekelci grupların insafsızlığına bırakıldı. İşçiler, memurlar ve diğer çalışanlar kitle halinde işlerinden kovuluyorlar. İşsizler ordusu hızla büyüyor.

Hayat pahalılığı korkunç boyutlara vardı. Zamlar dörtnala bir birini kovalıyor. Emekçiler, elleri ne geçeniyle artık ekme bile almıyorlar. Türkiye'de ve Kürdistan'da emekçiler arasında açlık olayı başgöstermiş bulunuyor.

Buna karşın askeri faşist cunta tekellerin ve emperyalist güçlerin çıkarları doğrultusunda ekonomik, sosyal ve siyasal alanlarda önlemler almaya devam ediyor. İzlenen ekonomi politikayla büyük tekelci gruplar, uluslararası emperyalist mali kuruluşlar, IMF'ler, OECD'ler, Dünya Bankası gibi kuruluşlar, halklarımızın sırtındaki ağzındaki lokmayı bile aldılar. Bu güçlerin kârları, faşist diktatörlük koşulları altında artmaya devam ediyor.

12 Eylül Askeri faşist darbesinden bu yana, Türkiye'nin emperyalizme bağımlılığı daha da arttı. Faşist cunta, ABD emperyalizminin

Bütün yalan ve demagojisine rağmen, faşist cunta daha uzun yıllar iktidarda kalma konusunda kararlı görünüyor. Attığı her adım bu yoldadır. Faşizmi yerleştirip o turtma yolunda hergün yeni adımlar atıyor.

Zaten dünyanın hiçbir yerinde faşizmin kendiliğinden iktidarı bırakıp gittiği görülmemiştir. Fa-

bayrağını yükseltelim.

Yaşasın Türkiye ve Kürdistan halklarının faşizme karşı ortak mücadelesi.

Faşizme karşı anti-faşist cephenin oluşturulması için ileri.

KÜRDİSTAN DEVRİMCİ-DEMOKRATLARI-A V R U P A

**KURDISTAN DEVRİMCİ DEMOKRATLARI
VE TÜRKİYE SOSYALİST İŞÇİ
PARTİSİ'NİN ORTAK BİLDİRİSİ**

Ayrıca 12 Eylül'ün yıldönümü dolayısıyla, Kürdistan Devrimci Demokratları ile Türkiye Sosyalist İşçi Partisi ortak bir bildiri yayınladılar. Çeşitli dillerde basılıp dağıtılan bildiri şöyle:

ASKERİ-FAŞİST CUNTAYI DEVRİMEK İÇİN İLERİ

SAVAŞIM YÜKSELİYOR.

Cunta işçi sınıfımıza, çalışan geniş yığınlara, Kürdistan Ulusal Demokratik hareketine karşı azgın bir saldırıya geçti. Kitleleri kucaklayan örgütlere, sosyalist, ilerici, demokratik partilere, DİSK'e, TÖB-DER'e, Köy-Koop'a ve tüm kitle örgütlerine, Kürt Ulusal Demokratik kuruluşlarına, bütün devrimcilerle, yurtseverlere ve demokratlara karşı amansız bir süreksiz saldırı başlatıldı. Bir yıl içinde 150.000 kişi siyasi görüşlerinden dolayı gözaltına alındı, tutuklandı. Bunun sanılara sistemli bir şekilde işkence uygulandı. İşkencede öldürülenlerin sayısı 40'ı aştı. 500'ü aşkın insan Cunta'nın kolluk kuvvetleri tarafından öldürüldü. Bunların en az yarısı kasıtlı olarak canice katledildi. 10 kişi asıldı, 100'ün üstünde insan idam cezasına çarptırıldı, binlerce kişi haksız idam cezası istemiyle yargılanıyorlar. Büyük şehirlerin işçi-emekçi semtlerinde "operasyon" adı altında sürekli terör estiriyorlar. Kürdistan'daki geleneksel basıkı ve terör politikası tahammül edilmeyen boyutlara ulaştı. Jandarma ve komando süngüsünün, zulmünün girmediği köy kalmadı.

İşçilerin, bütün çalışanların tüm siyasi, ekonomik ve demokratik hakları gasbedildi. IMF'nin ve tekelci burjuvazinin emekçilere dayattığı acı ilaçlar süngü zoruyla içirildi, içiriliyor. "Anarşi, terör ve bölücülüğe son vermek" bahanesiyle iktidarı gasbeden Cunta, yerli yabancı tekellerin sömürüsünü büsbütün azgınlığa ulaştırdı. Alınan tüm ekonomik kararlarda emekçilerin daha da yoksullaşması pahasına tekelci para babalarının çıkarları bilinçli bir şekilde kollandı. Öyle ki, Cunta'nın resmi istatistiklerine göre işçi sınıfının milli gelirden aldığı pay bir yıl içinde dörtte bir oranında azaldı. Geniş emekçi yığınlar daha yoğun bir sefaletle itildi. 12 Eylül önceindeki baskının ve faşist Milli-yetçi Hareket Partisi'nden kaynaklanan terörün yerini zalim bir devlet terörü aldı. Böylece herkes Cunta'nın dilindeki "anarşi-terör-bölücülük" şamatasının altındaki emekçi düşmanı sömürücü çıkarlarını, daha iyi gördü, Cunta'nın halk ve demokrasi düşmanı gerçek yüzünü daha açıkça kavradı.

Darbeden sonra Türk Ordusu ABD emperyalizminin Orta Doğu'daki saldırgan emellerine her zamankinden çok daha fazla angaje edildi. Bu durum gerek barışı özleyen ve korumak isteyen bölge halklarının

çıkarları, gerekse dünya barışı açısından büyük bir tehlike oluşturmaktadır.

12 Eylül'ün birinci yıldönümünde biz aşağıda imzası bulunan siyasi kuruluşlar olarak şu gerçekleri bir kere daha vurguluyoruz.

-Kendine Milli Güvenlik Konseyi adını yakıştıran Faşist Cunta'yı, onun hükümetini ve kendinden menkul devlet başkanını, "yasa" adı altında çıkardığı emirnameleri Cunta'nın mahkemelerini ve diğer kuruluşlarını meşru saymıyoruz.

-Generallerin tayin edeceği kişilerden oluşturulacak ve Cunta'nın demokrasi düşmanlığını kamufle etmeğe bile yaramayacak olan "Danışma Meclisi" ni, bu emir kullarıyla onların amiri 5 zorba generalin oluşturacakları "Kurucu Meclis"i, onların hazırlayacakları "yeni anayasa ile diğer yasalar"ı aynı şekilde gayrimeşru ilan ediyoruz ve tanımayacağımızı bildiriyoruz.

-Cunta'ya karşı demokrasi mücadelemiz, aynı zamanda bölgedeki barış, ulusal bağımsızlık, sosyal ilerleme, sosyalizm mücadelelerinin ayrılmaz bir parçasıdır. Askeri diktatörlüğün, ABD emperyalizminin savaş kundakçılığına ve tekelci burjuvazinin yayılmacı emellerine hizmet eden dış politikasını mahkum ediyoruz ve onun bu doğrultuda, bölge halkları aleyhine her türlü düşmanca girişimi karşısında olanca gücümüzle direneceğimizi ilan ediyoruz.

Cunta 12 Eylül darbesiyle ve sonraki zorbalığıyla halka karşı ağır suç işlemiştir. Estirmekte olduğu ağır terörle suçluluğu her geçen gün artmaktadır. Ve bugün demokrasi saflarının önündeki en hayati hedef bu zorba generallerin çetesinin bir an önce alaşağı edilmesidir.

-Faşist Askeri Cunta'ya karşı işçi sınıfının, Kürdistan Ulusal Demokratik Hareketinin, diğer halk ve demokrasi güçlerinin, bütün anti-faşist toplum kesimlerinin ortak cephesini inşa etmek konusunda bizlere tarihsel görevler düşmektedir.

Biz aşağıda imzaları bulunan siyasi kuruluşlar olarak 12 Eylül 1981'de halklarımıza ve tüm dünya ya ilan ediyoruz ki:

-Tüm demokrasi güçlerinin eylem birliğini gerçekleştirmek, anti-faşist cepheyi inşa etmek amacıyla, tam bir uyum içinde var gücümüzü seferber edeceğiz.

-Gaspedilmiş tüm demokratik hak ve özgürlükler için sonuna

kadar mücadele edeceğiz, Cunta'nın demokrasi düşmanı bütün girişimleri karşısında olanca gücümüzle direneceğiz.

-İşçi sınıfını, Türk ve Kürd diğer emekçileri ve çalışan kitleleri kucaklayan anti-faşist cephe askeri diktatörlüğü alaşağı edecektir.

-Anti-faşist cephenin mücadelesiyle iktidara ulaşacak demokrasi güçleri, demokratik hak ve özgürlükleri tümüyle geçerli kılacaktır.

-Zafer Cunta zulmüne karşı direnen, demokratik hak ve özgürlükler uğruna savaşan halklarımızın, zafer demokrasi güçlerinin olacaktır.

-Kahrolsun demokrasi düşmanlığı, kahrolsun faşist cunta!

-Yaşasın tüm demokrasi güçlerinin eylem ve cephe birliği!

-Yaşasın dünya demokrasi güçlerinin halklarımızla dayanışması!

-Yaşasın işçilerin birliği, halkların kardeşliği!

-Askeri-Faşist diktatörlüğü devirmek için ileri!

TÜRKİYE SOSYALİST İŞÇİ PARTİSİ
KÜRDİSTAN DEVRİMCİ DEMOKRATLARI

Bu arada Avrupa'nın çeşitli ülkelerinde faşizme karşı protesto yürüyüş ve mitingleri yapılıyor.

FEDERAL ALMANYA:

Federal Almanya'da KKDK, 12 Eylül'ün yıldönümü dolayısıyla geniş ve yığınsal bir kampanyanın açılabilmesi için hazırlıklarına çok önceleri başladı.

Geçen Mayıs ayında, KKDK Merkez Temsilciler Kurulunda, 12 Eylül faşist darbesinin yıldönümünde Türkiye ve Kürdistanlı demokrasi güçleriyle birlikte Federal Almanya İşçi sınıfının ve diğer demokrasi güçlerinin desteği sağlanarak bir protesto kampanyasının açılması kararlaştırıldı. KKDK Merkez Yürütme Kurulu bu doğrultuda çeşitli Türkiye, Kürdistanlı ve Alman kuruluşlarıyla ilişkiye geçti.

Yürütülen çalışmalar sonucunda, Türkiye Demokratlarıyla Dayanışma İnsiyatifi'nin, KKDK, Gerçek Gazetesi Avrupa Dayanışma Komitesi, DİB FAK, Kürt Halk Evi ve FİDEF'in ortak desteğinde 12 Eylül'ü protesto kampanyası oluşturması kararlaştırıldı.

Protesto eyleminin arasında, 12 Eylül 1981'de F. Almanya'nın Dortmund şehrinde düzenlenecek bir yürüyüş ve miting de yer alıyor. Türkiye Demokratlarıyla Dayanışma İnsiyatifi'nin yürütüyüş çağrı bildirisi şöyle:

devamı s.10'da

CUNTANIN BİR YILLIK BASKI

Yaklaşık bir yıl öncesinin, ekonomik, toplumsal ve siyasal çalkantıları, toplumda estirilen devlet des teğindeki faşist terörün yarattığı dumanlı boğuk ortam içinde yapılan darbeden sonra iktidara askeri faşist bir cuntanın gelmesiyle, devlet destekli terörün yerini doğrudan doğruya, sınırsız ve azgınlaşmış bir faşist devlet saldırganlığı; yoketmeyi, sindirmeyi ve yıldırma amaçlayan devletin resmi terörü aldı.

Faşist devlet terörünün belirle nen amaçlarına daha rahat ulaşabilmesi için, Türkiye'nin bütün ille rinde sıkıyönetim ilan edilerek askerler ve polis teşkilatı, sınırsız yetkilerle donatıldı. Bütün devlet kurumları, faşist anlayışın bir ifadesi olarak terörcü yöntemlerle donatıldı.

Faşist devlet terörü başlıca iki hedefe yöneliktir. Birincisi; Türkiye İşçi sınıfının devrimci muhalefeti yıkma, onun politik ve ekonomik örgütlerini, diğer emekçileri ve onların örgütlü güçlerini bertaraf ederek, tekelci sermayeye rahat hareket edebilecek şartları hazırlamak için girişilen devlet terörü.

Faşist terörün bu alanda ilk saldırısı işçi sınıfının tek devrimci sendikası DİSK'e ve siyasi partilerine, onların yönetici ve üyelerine oldu. DİSK ve Parti binaları alt-üst edilerek herşeye el kondu. DİSK'in paralarına da el konarak, paralar burjuvazinin emrine sokuldu. Tüm şubeleri kapatıldı ve şube yöneticileri tutuklandı. Yaklaşık olarak 2.000 DİSK'li işçi tutuklandı. Bunlar teker teker soruşturma ve işkenceden geçirildi. Halen bunlardan 270'i tutuklu bulunmakta. Abdullah Baştürk ile birlikte diğer DİSK yöneticileri idam talebi ile yargılanıyorlar. Bilineceği gibi TİP ve TÖB-DER başkanları vatandaşlıktan atılma ile tehdit edildiler.

Faşist Cunta, öncelikle gözaltı süresini 90 güne çıkararak, yaptığı operasyonlarda tutukladıklarını günlerce işkenceye tabi tuttu. Bir kısmı yüksek binalardan atılarak yada başka yöntemlerle "intihar" süsü ile öldürüldü. Buna örnek olarak HALİM KARA, ÜNAL KIZILKAYA, BEKTAŞ KISA, HİKMET ÖZER adlı kişiler verilebilir. Yine aynı yöntem ile DİSK'in Bursa Avukatı AHMET VEZİROĞLU, Bursa Emniyet Binasının 5.katından a-

tıldı ve buna "intihar" süsü verilerek istendi. "Kaçma" süsü verilerek öldürülenlerin sayısı az değil. OD-TÜ öğrencisi İBRAHİM ESKİ, Dev-Sol'dan AHMET KIRLANGIÇ, Dev-Yol'dan ZEYNEL ABİDİN CEYLAN, SELMAN CENGİZ ve ALİ CANKILIÇ adlı kişiler bu yöntem ile öldürüldüler.

İnsanlar sözümona "dur emri" ne uymadıkları için faşist kurşunlara hedef oldular. TAMER ARDA, ERCAN YURTBİLİR, DOĞAN ÖZZÜMRÜT ve ATILLA ERMUTLU adlı kişiler bu yöntem ile faşist terörün kurbanı oldular. Yada bazılarına yönelik işkenceler o kadar açık yapıldı ki bunu Cunta'nın kendisi de inkar edemedi. Örneğin İLHAN ERDOST böyle katledildi.

Devlet terörü sokaklarda, kırlar da devrimci, ilerici ve yurtsever a vı ile de kendisini gösterdi. Olur olmaz zamanlarda evler, köyler basıldı. Baskınlarda genç, ihtiyar, çocuk farkı gözetilmeksizin herkese dayak atıldı.

marşlar okumaya zorlanmaktadırlar. Askerlerden arta kalan yemekler tutuklulara verilmekte. Tutukluların banyo yapma olanakları olmadığından hastalıklar çoğalmakta. Buna rağmen tutukluların tedavi görmesi ne izin verilmemekte.

Devlet terörünün yöneldiği ikinci alan ise Kürdistan'daki ulusal demokratik halk muhalefeti ve bu muhalefetin örgütlü güçleridir. Burada hemen şunu vurgulamak gerekir ki, burjuvazi her zaman ister en sıkışık dönem de olsun ister diğer dönemlerde olsun, ülkemiz Kürdistan'da yıllardır terör estirmektedir. Bu terörü çeşitli dönemlerde çeşitli araçları kullanarak uygulanmıştır. Polisin, jandarmanın, komandonun dışında terörist gurupları da kullanarak kitle kıyımlarına baş vurmuştur.

Faşist cunta gelir gelmez ordunun önemli bir kesimini Kürdistan'a gönderdi. Bütün giriş ve çıkışlar

Ceza ve tutukevlerindeki görünüm daha başka. İnsanlar üst üste koğuşlara yığılmış durumda. Tutuklular er muamelesi görüyor. Tüm tutukluların saçı ve bıyığı kesiliyor. Ceza ve tutukevlerinde tutuklular, emirlerle yatıp kalkıyorlar. Onlar için radyo-TV dinlemek, gazete okumak yasak. Dış dünya ile ilişkileri kesilmiş durumda. Yayın da yasak. Sa dece sex yayınları sokuluyor içeri Örneğin Ankara Mamak tutukevine her gün aralıksız bütün sex dergileri sokuluyor. Bundan amaç da, tutukluların belirli bir bunalıma sokarak, beyinlerini yıkamak ve içlerinde yılgınlık yaratmaktır. Tutuklular, hergün milliyetçi ve ırkçı

yasaklandı. Haberleşme kesildi. Bir diğer anlamda Kürdistan izole edildi. 12 Eylül'ün geceyarısından itibaren de operasyonlar başladı. Baskınlar düzenlendi. Aranan kişiler bulunamayınca, en yakın akraba, anne baba veya kardeş rehin olarak alındı. Dersim'de Ocak 1981'de yapılan operasyonlarda 20 aile, 30 çocuk rehin alındı. Kürdistan'da bazı yörelerde (örneğin cizre) silah teslim etmiyorlar diye bütün köy kadınları rehin alındı. Yine Nusaybin'de, sınırdan kaçak geçti diye bütün köylüler gözaltına alındı.

Silah teslim çağrısı yapıldı. Silahlar toplatıldı veya köylülerin zorla silah getirip teslim etmesi

VE TERÖRÜ

için baskılar yapıldı. Köylerde bakan iki sefer silah toplatıldı. Silahlı olmayan köylüler silah satın almaya zorlandı. Silahlı olan köylülere silahı belirtilen yere götürüp atması söylendi. Silahların toplandığı yerde televizyon kameraları kitleleri yıldırma için kullanıldı.

Köylerde ani baskınlarda köylülere akıl almaz işkenceler yapıldı. Örneğin Hakkari'nin Uludere kazasının Bêjuh köyünde 5 kişi öldürüldü. Siirt'in Eruh ilçesine bağlı Diavi köyüne yapılan baskında ikisi öldürüldü, bir kişi yaralandı.

Operasyonlar sonucu binlerce devrimci, ilerici ve yurtsever insan tutuklandı ve cezaevlerine, kışlalara dolduruldu. Tutuklananlara en adi işkenceler yapıldı. Hemde bir ve ya iki gün değil günlerce, aylarca süren işkenceler yapıldı tutuklulara. Kum torbaları ile dövme, fırına atma, sidik içirme, kedi veya yılanla aynı çuvalın içine koyma, pisliğin içinde uzun süre tutma, uyutma, falakaya yatırma, cop sokma, kadınlara tecavüz etme, elektrik şoku verme, tuz yedirip su içirmeme, tabuta koyma idam senaryoları düzenleme gibi yöntemler kullanıldı.

Ceza ve tutuk evlerinde hergün zorla "Andımız" İstiklal marşı ve diğer marşlar okutuluyor. Tutuklulara zorla "Türk'üm" dedirtiliyor. Kişi başına, günde bir küçük somun veriliyor. Genellikle bunlar yenmiyor. Dışarıdan yemek almak da yasak olduğundan, işkenceden zaten zayıf düşen tutuklular bu sefer daha da zayıf düşüyorlar. Öte yandan hasta düşen tutukluların tedavisi de yapılmıyor. İşkencehanelerde öldürülenler, sahiplerine haber verilmeksizin gömülüyor veya uzaklara götürülüp atılıyorlar.

Tutukluların günlük yayın okuması ve Radyo dinlemesi yasak.

Kürdistan'ı bölen sınırlara askeri yığınaklar yapıldı. Sınır boyları 10'ar kilometre yasak bölge ilan edildi. Sınır boylarında yaşayanlar zorla göçe zorlandı.

Yapılan askeri tatbikatlarda Kürt halkı açıkça düşman olarak gösterildi. İbret olsun diye sahici kurşunlar kullanıldı ve çok insan yaralandı. Halka gözdağı vermek ve yıldınlık yaratmak için yapılan tatbikatlarda köylülerin malları talan edildi.

Komandolar ve başları, köylüleri köy meydanına toplatarak, orduya yardım için zorla para toplama yoluna gittiler. Hemde yüklü miktar -

GENEL SONUÇLAR (12 Eylül 1980'den, 2 Eylül 1981'e)

Genel Tutuklama.....132.115	Kürdistan'da...65.260
Sendikacı.....707	Türkiye'de.....66.885
Parlamentar.....154	
Avukat.....25	
Gazeteci.....67	
Toplam Olay.....6.803	
Öldürme Olayı.....1.205	
Sivil.....637	
asker.....272	
Güvenlik kuv.saldırı, çatışma.....699	
Gösteri ve direniş.....47	
Silahlı gasp ve soygun.....1.098	
Yaralama.....665	
Çatışma sonucu yakalanma.....16.083	
TC'nin toplu katliam olayları.....18	
İşkence ile öldürme.....80	
İdam.....10	.....2 si faşist, 8'i devrimci
İdam kararı.....99	
İdam istemi.....2.449	
Askeri yargıtayda bulunan idam karar.52	
" yargıtayın onayladığı idam ka.24	
MGK'ce onaylanan, firarda bulunan id.k.4.....1'i devrimci, 3'ü faşist	
MGK'ce onaylanan idam kararı.....15	
Hüküm giyenler.....15.928	
MGK'ye yapılan ihbar dilekçesi.....353.000	
Dış ülkelerden gelen ihbar dil.....55.000	
Dış ülkelerde saldırı.....54	
Dış ülkelerde öldürme.....26	
Arananlar.....115.000.....24 Nisan 1981'e kadar	
Uçak kaçırma.....2	
Ceza evinden firar.....203	
	Kürdistan'da askeri tatb...5

lar belirtilerek, köylü başına geleceği bildiği için mallarını satmak zorunda kalıyor.

MGK'nin kararıyla Kürdistan'da guya bir "okuma-yazma" kampanyası açıldı. Bu yolla ihtiyar-geç ve çocuklar bir araya toplatılarak "andımız" ve "İstiklal Marşı" okutmaya başlandı.

Kürdistan'lı işsiz emekçiler büyük şehirlerden çıkarılmaya başlandı. Örneğin 2.3.1981 tarihinde İstanbul'dan yüzlerce kişi şehir dışı idildiler.

Adana ve İskenderun gibi Kürdistan'lı emekçilerin yoğun olduğu kentlerde özellikle Kürdistan'lı emekçilerin oturduğu semtler özel alanlar ilan edildi. Kürdistan'lılara gözdağı vermek ve onları yıldırma için özel konferanslar düzenlendi. 9.4.1981 tarihinde KKK'nın Adana'da düzenlediği "yıkıcı ve bölücü" faaliyetler" adlı konferans bunlardan biridir.

Kürdistan'lı ilerici, yurtsever tüm öğretmenler işlerinden oldular veya sürgün edildiler. Okullar tama miyle ırkçı-şoven yuvalara dönüştürüldü.

İhbarlık olağan bir meslek haline aldı. Cunta kendilerine ihbarcılık yapanları yüklü bir şekilde ödüllendirerek halk arasında bir hü zursuzluk, korku ve tedirginlik yaratmaya çalıştı, çalışıyor.

İşkence ile katledilenler:

- 1-Zeynel Abidin Ceylan
- 2-Hasan Asker Özmen
- 3-Bekir Bağ
- 4-İbrahim Eski
- 5-İlhan Erdost
- 6-Ahmet Hilmi Veziroğlu
- 7-Rafet Demir
- 8-Şadan Gazeteci
- 9-Ahmet Kırılgaç
- 10-Ali Altıok
- 11-Ercan Koca
- 12-Cafer Dağdeviren
- 13-(Makina Mühendisleri Oda Bşk)
- 14-Akın Dirik
- 15-Ali İnan
- 16-Behcet(!) (Dev-Yol)
- 17-Ünsal Beydoğan
- 18-Osman Taşkın
- 19-Şahin Dokuyucu
- 20-M. Ali Kılıç
- 21-Abdullah Peksoy
- 22-Hasan Gezioglu
- 23-Hıdır(!)
- 24-Ali (Dersimli)
- 25-Mehmet Karaca
- 26-Halim Kara
- 27-Ahmet Şahin
- 28-Hasan Hüseyin Damar
- 29-Hıdır Erdoğan

baştarafı s.7'de!

TÜM SENDİKACI VE DEMOKRATLAR SERBEST BIRAKILSIN!

ASKERSEL CUNTAYA HAYIR!

KÜRT HALKI ÜZERİNDEKİ BASKILARA SON!

Türkiye'de bir yıldan beri askerî cunta iktidarda.

İnsan haklarının en kaba biçimde ayaklar altına alınmadığı gün yok. Artık, anayasal grev ve toplandı hakları, basın özgürlüğü ortadan kaldırılmıştır.

Parlamento dağıtılmış, Politik partiler yasaklanmıştır. Sendikacı ve demokratlar takibata uğruyorlar. Kürt halkı, kanlı bir biçimde baskı altına alınıyor. Binlerce demokrat ve cunta muhalifi tutuklu durumda, zindanlarda işkenceden geçiyor. 52 sendika yöneticisi için ölüm cezası isteniyor.

"Kurucu Meclis" in çalışmaya başlamasıyla da bu durum değişmeyecektir. Cunta tarafından tayin edilen üyeler, cuntaya bağımlı oldukları için, demokratik bir gelişimi başlatamayacaklardır.

Federal Hükümet bu kanlı rejime ekonomik ve askeri yardım yapıyor. Amerikan Hükümeti, Türkiye'yi Orta Doğu'da kendi atlama tahtası yapmak, orada çevik kuvvetler ordusunu üslemlendirebilmek için, Askeri diktatörlüğü kullanmak istiyor.

Bu olgulara dayanarak FAC'deki Alman ve Yabancı Demokratlara sesleniyoruz:

12 EYLÜL 1981, CUMARTESİ GÜNÜ SAAT 11.30'DA DORTMUND'TA YAPILACAK YÜRÜYÜŞE KATIL!

-Abdullah Baştürk ve tüm Demokrat tutuklular serbest bırakılsın!

-Türkiye'de demokratik hak ve özgürlükler yeniden kurulmalı!

-Kürt halkı üzerindeki ırkçı-şovenist baskılara son!

Federal Hükümete şu istemlerimizi yöneltiyoruz:

-Askerî cuntaya her türlü yardım hemen durdurulsun!

-Türkiye'de baskıya uğrayan demokratlardan yana aktif girişim!

-Faşist "Boz Kurtların" ve bunların yan örgütlerinin, özellikle "Türk Federasyonun" derhal yasaklanması, tüm tanınmış Türk Faşistlerinin yurt dışı edilmesi!

-Türk ve Kürt demokratları için sığınma hakkı sınırlandırılmaz!

Biz Türk ve Kürt demokratları'nın şu istemini vurguluyoruz:

-Türkiye'de Askerî Cunta yıkılmadan Demokrasi kurulamaz!

Ayrıca KDKK, Gerçek, DİB-FAK, Kürt Halk Evi ve FİDEF'in imzalarını taşıyan ortak bir bildiri de yayımlandı. Miting'te, Türkiye ve Kürdistan'daki bazı demokrasi güçlerinin temsilcileri, ve Türkiye Demokratla-

rıyla Dayanışma insiyatifi konuşmalar yapacaklar. Mitingte ayrıca TÖB DER ve DİSK yöneticilerinin de konuşacakları bildirildi. Dortmund'da yapılacak yürüyüş için hazırlık, propaganda ve ajitasyon çalışmaları bütün yoğunluğuyla sürüyor.

İSVEÇ:

İsveç'te, 12 Eylül 1981 Cumartesi günü ortak bir yürüyüş düzenlenecek. Ayrıca günün gecesi de Stockholm'de bir protesto gecesi düzenleniyor. Yürüyüş ve geceyi Türkiye'li ve Kürdistan'lı tüm anti-faşist güçler düzenliyor. İsveç'teki 12 Eylül Tertip Komitesinde şu güçler yer alıyor: Kürdistan Dernekleri Federasyonu, Türkiye Anti-Faşist Komitesi, Türkiye Komitesi Çalışma Grubu.

Kürdistan Dernekleri Federasyonu 12 Eylül Askerî faşist cuntasını protesto eden ve İsveç'teki demokrat anti-faşist güçleri cuntaya karşı mücadeleye, İsveç'te yürütülen protesto eylemlerine katılmaya çağırarak İsveç'te ve Kürtçe bir bildiri yayınladı.

12 Eylül Tertip komitesi de aynı anlamda İsveç'te Türkçe uzun bir bildiri yayınladı. Ayrıca protesto kampanyasıyla ilgili bir afiş de çıkartıldı.

DANİMARKA:

Danimarka'da da, cuntanın bir yıllık uygulamaları, 12 Eylül'de yapılacak bir gece ile protesto ediliyor. Danimarka-Türkiye ile Dayanışma Komitesi'nin hazırladığı geceye Danimarka Komünist Partisi, Sosyalist Halk partisi, Sosyal Demokratlar, Radikal Sol Partisi, İşçi Sendikaları Konfederasyonu (LO) ve Uluslararası af örgütü katılıyor. Ayrıca bir DİSK temsilciside gecede hazır bulunacaktır.

Örgütler adına yapılacak konuşmalardan sonra, gece müzik ve folklor gösterileriyle devam edecektir.

NORVEÇ:

Norveç'te ise, Türkiye Komitesi, 9 Eylül'de bir protesto gecesi ve 12 Eylül'de de, Türkiye Büyükelçiliğine karşı bir yürüyüş düzenleyecektir. Norveç Metal İşçileri Federasyonu'nu genel başkanının konuşacağı, yürüyüş, büyükelçiliğin önüne siyah çelenk bırakma ile sona erecektir.

HÊZÊN EMPERYALIST

JI BO CÛNTAYÊ ÇI GOTIN?

Baş tê zanin ku darba faşist a leşkeri ya Tirkîyê jî bal hemû hêzên emperyalist yê dinê û kevneperestan hat parastin. Van hêzan, bi her awayî alikariya Cûnta Tirkîyê kirin û hêjî dîkin. Emperyalizma Emerîka serê vê dîkşîne. Her wîha emperyalizma Emerîka ne tenê alikarê vê derba faşist a leşkeri ye. Ew bi xwe dî pêkhatina derbê de xwedan cîrme jî. Lewra Emerîka Yekbûyî û hêzên emperyalist û kevneperest yê din, bi vê darbê xwestin mafên xwe yê Rojhilata Navin, ku gav bi gav jî destên wan dîçû, bîparêzî, an jî paşda vegezin.

Bo vê yekê jî gava Cûnta Faşist li Tirkîyê bi ser ket, kêfa wan hat û vê kêfxweşîya xwe dî rêya rojname, TV, radyo û weşanên din eşkere kir.

Em dîxwazî dî vê hejmarê xwe de nişan bîdî ku van hêzan û weşanên wan ku berdevkiya wan dîkin, çawa ve diktatoriya reş a Tirkîyê dî parêzî û pesnê wê dîdî:

INTERNATIONAL HERALD TRIBUN (13 Îlon 1980): "Heta niha nehatiye dîtin ku darbên leşkerî, alikariya is tiknara navnetewî kirîne. Lê Tirkî, dikare dî vê meselê de istisnaiya xwe nişan bîde."

FRANKFURTER ALLGEMEINE ZEITUNG (Rojname Elmanya Federal): "Tu nişanek ku bîde xuyakîrîna kirdayetiya leşkerî heye tune. Dî ser de hîn mafên nû jî bo karkeran pêkhatîye."

LE MATIV (Frensi): "Derba bo demokrasî."

TIMES (13 Îlon 1980): Dema pêkhatîna darbê û beyanên Cûntê, mîtefîkên wê yê ku jî kaosa siyasî a vê herêma baskê Natoyê ê Rojhilata Başûr endîşe dîkîrî, kêfxweş kirîye."

RADYOYA DENGÊ EMERÎKA: "Hereketekî jî bo nû ve demokrasîyê damezîrîne."

TELEVÎZYONA DEY (Dewletên Emerîka Yekbûyî): Beyanên Cuntayê yê li ser dî navdamayîna NATO û meşandîna siyaseta bî Rojava re kêfxweşî da."

SUNDAY TELEGRAPH: "Carek dî bi ser kevin, wê li Rojava bî mînet bî biranîn."

"Li felatên NATO bî kêfxweşî tê dîtin ku her ku pêwîst be li Tirkîyê ordî dest dîde ser karîne"

Jî AXAFTINA WILLIAM J. CROWE, Ferman darê hêzên baskê Ewrûpa Başûr yê NATO (Dî axaftîna bî rojnamevanên Emerîka re, li ITALIA): Mî jî nesaxîya Tirkîyê pîr endîşe dîkîr. Lê belê piştî derba Ankarê ku dî ilona çû de pêkhat, Tirkîyê li hember tedhişê qezencên mezî bîdest xîst. Li ser meseleyê aborî jî da xuyakîrîna ku wê pêşveçûnên wîlo wê bî dest xe."

NATO: Bo ku Tirkî karîbe qezencek dîlşad bîstine elaqe nişan bîdî. Serekê DEY, CARTER (Jî mesaja ku jî kongrê re şand): Kirdayetiya Tirkîyê, dî bîşaftîna meselên siyasî û ewletîya hundîr de pêşveçûnek qeyd kir û beyan kir ku wê dî demek nêzik de vegezin idara demokrasîyê. Jî ber ku em şêla Ordiya Tirkîyê jî kevn de dînasî, em vê beyanê gîring dîbin.

Serekê DEY, RONALD REAGAN: "Em bi her awayî piştigîriya karên kirdayetiya Tirkîyê dîkin."

Veziirê derva yê DEY, HAIG: Bî serketîna kirdayetiya Tirkîyê meselek heyatî ye."

"Em dîxwazî ku Tirkîye bîbe sembola bîhêzbûn û istîkrarê jî bo dewletên din yê herêma tengava Besra."

Elçîya mezî ê Emerîka ê li Ankarê (Hevpeyvîna dî rojname Yenî Asîr da): Jî bo vegeza ser demokrasîyê yê dîvê ecele neyê kirî. A gîring tiştê bî dest keve ye."

me de, a yekemî bû û jî alî emperyalizmê û kevneperestên şahên Îranê ve hat hilweşandin; dî pêşengtiyapartîya we da hatîbû avakîrîna.

Hîn berpîsîyarê PDK-î yê qehreman jî alî hêzên mêtîngêkar û Berzanîyan ve hatî şehîd kirî. Îro jî kesên wîsa qehreman û canfîda, jî alî Xumeynî û hevalbendên wî ve bî qelaşî tî şehîd kirî. Gund u bajarên Kurdistanê, bî balefîran tî bombarduman kirî.

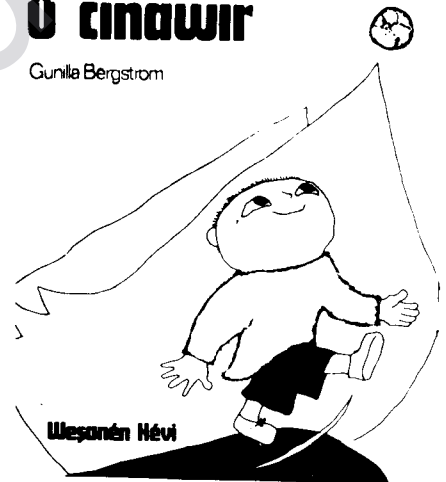
Ew tîkoşîna ku partîya we, li hember emperyalizmê, mêtîngêkarîyê û li hember kevneperestîya hundîr dî de, me baş lê mîqate kir û hîn jî dîkin. Dî vê tîkoşîna de, ew kevneperestên ku hîn li hember wan şer dîkî û bî taşbetî jî bo aşîtiya cîhanê ew kar û barên bî bawerî hîn dîkin, heta ku bête domandî, emê piştigîriya xwe bî PDK-î re bîdomînin.

Bîjî enternasyonalîye proleterîya!

Şer wê dom bike, serkevtî wê ya gelê Kurd be!

Alfons û cinawir

Gunnla Bergstrom

Weşanên Hévi

ASTRID LINDGREN

Keça Şerrât Lotta

Kerem Serîl Loma

Kerem Serîl Loma

DU PIRTÛKÊN SWÊDÎ YÊN ZAROKAN HATIN WERGERANDIN ZMANÊ KURDÎ. HÛN DIKARIN VAN HERDÛ PIRTÛKAN, JI NAVNÎSANA ARMANC PEYDA BIKIN!

MESAJ JI ŞEVA PDK-Î RE

Avakîrîna 37 salîya PDK-î, dî meha Tebaxê de li Elmanya Federal jî hate pirozkîrîna.

Komelên Karkerên Demokratên Kurdistan dî şevê de beşdar bûn û pîroznamek dan berpîsîyarê şevê.

Em vê pîrozname Komelên Karkerên Demokratên Kurdistan, ku dî şevê de pêşkêş kirîbûn, jî xwendavanên xwe re pêşkêş dîkin.

ARMANC

Jîberpîsîyarê PDK-î re,
Geli Hevalan!

Em bî navê Komelên Karkerên Demokratên Kurdistan (KKDK) û hemû en damên wan, şeva pirozkîrîna 37 salîya avakîrîna partîya we pîroz dîkî û silavên biratiyê jî we re pêşkêş dîkin.

Dîroka tîkoşîna partîya we-partîya Qazî Mihemed-gelek dîr û dirêj e, ev yek jî bal me baş tî zanî. Ew Komara Mahabad a Kurda ku sedsala

FAŞİST DEMOGOJİDEN ÖRNEKLER

12 Eylül'deki askeri faşist dar beden sonra, Cunta kendisine toplum içinde bir kitle tabanı oluşturma - bilmek için çeşitli yol ve yöntemlerden yararlanmaya başladı. Bunların başında hiç kuşkusuz, alabildiğine yaygınlaştırılan ırkçı-şoven anti-komünist demagojiydi. Cuntanın bu faşist demagojilerinden bazılarını burada yayınıyoruz. Çeşitli tarihlerdeki gazetelerden aktardığımız bu örnekler, Cunta'nın faşist işçi ve emekçi halk düşmanı karakterini açıkça ortaya koyuyor.

ARMANC

25.7.1981 Kenan Evren:

-Bir adım dahi geri gidilmeye - cektir. Bir binanın birinci katı ta mamlanmadan ikinci katına başlanmaz.

-Anarşinin gözünün yaşına bakma yacağız.

-(Ermeniler kastedilerek) "Biz böyle acemice işler yapmayız. Bizi buna mecbur etmesinler, sabrımız taşmak üzeredir. Onlara gerekli cevap verilecektir.

-Bir millet kendinden küçük devletlere, vaktiyle oralara hükmettiği devletlere, avuç açar, para dile-nirse onlar da böyle bizim üzerimize söz sahibi olurlar. Onun için her sahada kuvvetli olmaya mecburuz. Kuvvetli bir devlete kimse dil uzatamaz.

-Eğer onlar ulu önder Atatürk'ün deyişi ile damarlarında asil Türk kanı taşımış olsalardı çekinmeden Türkiye'ye gelirler ve yaptıklarının hesabını verirlerdi...

-Çünkü onlar için mühim olan Türk olmak değil, inandıkları sapık ideolojiler uğruna başka ülkele reuşaklık yapmaktır. (K. Evren'in F. Al manya'nın 2. Televizyonu ZDF'ye verdiği demeçten. 29 Mart 1981 Tercüman Gazetesi)

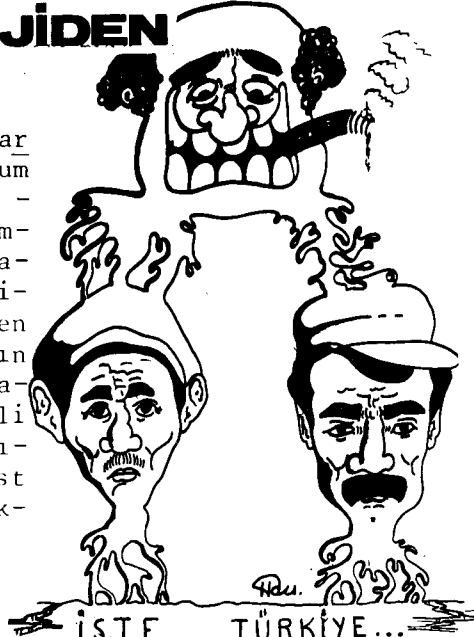
Kenan Evren: Komünistlerin Taktiği:

-Bakın ne diyorlar;

-Birincisi (memleketinizde komünist veya sosyalist partilerin kurulmasını teşvik ediniz). Bunlar şimdi anladınız mı, 141-142'ye hayır diye bağırıyorlar. Çünkü 141-142. maddeler halkça idi, komünist partisini kurabileceklerdi.

İkinci verdikleri direktif; (Halkınızı mümkün olduğu kadar sınıf ve zümrelere bölünüz) Kimisine sen Kürtsün dediler. Kimisine alevisin dediler. Kimisine sen sağcısın, solcusun dediler.

Üçüncüsü; (Komünist rejim kökleşinceye kadar yurdunuzda böyle bir tehlikenin olmadığına herkesi inandırın)...

İŞTE TÜRKİYE...

Dördüncüsü; (İşçi ve işverenler arasında daimi anlaşmazlık konularını çıkartın).

Çıkartılmadı mı?

Beşinci direktif, (Gizli açık din düşmanlığı yapınız. mezhep ve tarikat kavgaları kışkırtınız).

Altıncısı, (Halkın çok sevdiği yahut millete kabul ettirilmiş olan kahramanları yıkmak zor olacağına göre, bunları kendinize bayrak yapınız...)

Yedincisi, (romanda, karikatürde, yazıda sistemli ve maksatlı olarak işçinin ve köylünün sefaletini mübalağalı bir şekilde teşhir ediniz)

Sekizinci madde, (Milletinize batı blokuna ve mevcut düzene karşı düşmanlık aşılayınız.) Batıya karşı düşmanlık aşılamadılar mı?

Dokuzuncu madde, (Sendikaları, gençlik dernekleri ve sanat kuruluşlarını elde etmeye çalışınız.)

Onuncu madde, (Sürekli huzursuzluk kaynakları arayıp bulacak ve bunları devam ettirmeye çalışacaksınız.) (Kenan Evren'in Manisa Konuşmasından. 29 Mart 1981 Tercüman)

Turgut Özal:

-Aldığımız kararlar ekonomik bir ihtilaldir. (Tercüman 7 Şubat 1981)

Evren'in ABD'de yayınlanan News week'e verdiği demeçten:

Soru: Cumhurbaşkanlığına adaylığını koyacak mısınız?

Cevap: Geçen Eylül'de halkın bir kurtarıcı arıyordu ve ben tesadüfen yönetime el koyan hareketin başı olma durumunda oldum. Ben sadece bir düğmeye bastım ve tüm mekanizma harekete geçti. (31.3.1981 Tercüman gazetesini)

Nejat Eczacıbaşı:

-Türkiye'de ilk defa 1981 bütçesi, oldukça denk bir bütçe olabilecektir. Çünkü, devlet harcamalarının açıktan finansmanı önemli ölçüde durmuştur. 22.3.1981 Tercüman)

Kenan Evren:

-Anayasa özerk olmadan fakülte açılmaz deniyordu. Özerk fakülte kursaydık bu kez de dekanlar siz giremezsiniz diyeceklerdi. 12 Eylül hareketi oldu, biz de bunu hallettik. (7.1.1981 Tecüman Gazetesi)

Kenan Evren, Gaziantep konuşmasında özellikle anarşi ile mücadelede gerekli kanunların çıkarılmasını tenkit etti. "Onların 10 yıldır yapamadıklarını biz bir ayda tamamladık" dedi. Atatürk'ün "Komünizm her görüldüğü yerde ezilmelidir" cümlesini ise üstüne basa basa tekrarladı. (19.1.1981 Tercüman)

Yine aynı konuşmasından:

-Atatürk "Ne mutlu Türk'üm diye ne" sözünü söylerken, bunu diyebilmenin Türk olduğunu bütün dünyaya ilan etmiştir.

Adana'daki konuşmasından:

-250 milyon sarfıyla 16 katlı gökdelen yaptırılıyor. Bunun içinde 800 kişilik eğitim salonu var. Ne eğitim yaptıracağız? Onu da bilemiyoruz. Komünizm eğitimi yaptıracağız. (17.1.1981 Tercüman)

Yine aynı konuşmasından:

-Çok yakınımızda komşumuz iki ülke savaş halinde...

Bu bakımdan her an, savaşa hazır olmak mecburiyetindeyiz. Anarşi ve terörle mücadele ederken, savaşa olan hazırlıklarımızı da ihmal etmiyoruz. Askerlerimiz her an savaşa hazır dırlar. (17.1.1981 Tecüman)

Kenan Evren:

-Bu anayasa anarşistlerin işine yaradı. Biraz daha gecikseydik ülkeyi ele geçirecek ve belki de bu konuşmayı onlar yapacaktı. (Konya konuşmasından. 16.1.1981 Tercüman)

Sanayi ve Teknoloji Bakanı Şahap Kocatopçu:

-İşverenler batma tehlikesi içindeyken işçisini bağrına basmak zorunda kalıyor. MGK'nin işten çıkarmaları yasaklayan kararı öncelikle tekrar gözden geçirilmelidir. Zaten bazı yerlerde Çalışma Bakanlığının izni ile işçi çıkarılıyor. (21 Ağustos 1981 Milliyet)

Haydar Saltık:

-Konya Mitingi bardağı taşıran son damla olmuştur, ama esas amaç, bölücülüğü yok etmektir. (30.10.1980 Cumhuriyet Gazetesi)

Kenan Evren:

-Anarşi ve bölücülüğün kökünü kazmadan gitmeyeceğiz. (9.10.1981 Cumhuriyet)

Başbakan Ulusu:

-Vatan bölücülerine karşı ordumuz bütün gücü ile savaşacak ve onları ezecektir. (30.11.1980 Cumhuriyet)

Kenan Evren:

Bağımsızlığımızı, toprak bütünlüğümüzü korumak için bu manevraları yapmak zorundayız. Ama bunlar çok pahalıya mal olmakta. Fakat bunu yapmaya mecburuz. (Yankı-543. Ya İstiklal Ya Ölüm Tatbikatından)

CUNTANIN BAŞ HEDEFİ; İŞÇİ SINIFI

Hiç kuşku yok ki askeri faşist cunta'nın, yöneldiği başlıca hedeflerden biri de işçi sınıfıdır. 12 Eylül 1980 öncesinde tekelci burjuvazi, Türkiye'nin içine düştüğü ekonomik toplumsal ve siyasal bunalımın başlıca sorumlusu olarak işçi sınıfını gösteriyordu. Üretim düşmesinden, fiyat artışlarından toplumdaki huzursuzluk ve çalışmalardan hep işçi sınıfı, onun savaşını sorumlu tutuluyordu. Buradan hareketle tekeller işçi sınıfının durumuna vakit geçirilmeksizin bir çeki düzen verilmesini istiyorlardı. Üretimin artması için biran önce "çalışma barışı" sağlanmalı, işçi grevlerine son verilmeli, "aşırı ölçülerdeki" ücret artış taleplerinin önüne geçilmeli ve çalışma hayatında köklü değişikliklere gidilmesi, "çalışma barışını ve işyeri huzurunu" bozacak esaslara bağlanmasını ısrarla istiyorlardı.

Bu nedenle 12 Eylül'den itibaren daha başa geçer geçmez, faşist cunta yoğun bir biçimde işçi sınıfının ekonomik demokratik ve siyasal mücadelesine saldırdı. İlk iş olarak DİSK kapatıldı, mal varlığına el konarak, tesisleri büyük tekeli gruplara yok pahasına kiralandı. DİSK ve bağılı sendikaların yöneticileri, işyeri temsilcileri ve ileri sınıf bilinçli işçiler tutuklandı. İşçi sınıfının bütüncü rev ve direnişleri yasaklanarak kendilerine zorla işbaşı yaptırıldı. Her türlü sendika faaliyet durduruldu. Toplu sözleşme yetkisi işçi sendikalarından alınarak, işçilerin ücretleri patron ve cunta temsilcilerinden oluşan birkaç kişilik Yüksek Hakem Kurulunun insiyatifine bırakıldı. Ekonomiyi buna limdan çıkarma, üretimi arttırma bahanesiyle işçileri daha çok çalışmaya zorlayan önlemlere baş vuruldu.

Demokratik hak ve özgürlükleri savdukları, faşizme ve faşist MHP'nin katliamlarına karşı çıktıkları için DİSK'in 52 yöneticisi bugün idam talebiyle yargılanıyor.

Öte yandan kapatılmayan TÜRK-İŞ'in ise işçilerin çıkarlarıyla ilgili varabileceği en ufak çalışmaları bile ortadan kaldırıldı. Bu arada TÜRK-İŞ Genel Sekreteri, cunta tarafından hükümetin içine alınarak, işçi sınıfının oluşabilecek herhangi bir olumsuz tep-

kisi önlenmeye, cunta işçi sınıfının dostu gösterilmeye çalışıldı. TÜRK-İŞ bugün açıkça cuntanın emir ve talimatlarının işçiler arasında uygulanmasına hizmet eden, işçi sınıfının patronlar karşısındaki muhalefetini söndürmeye çalışan bir bürokratik mekanizma haline gelmiş bulunuyor. TÜRK-İŞ'in bu durumu o kadar açıkça sırtta ki İCFTU, Uluslararası Hür İşçi Sendikalar Konfederasyonu bile onun üyeliğini askıya almak zorunda kaldı.

Askeri faşist cunta, oluşturduğu böyle bir mekanizma içerisinde, bu güne kadar bütün hak ve özgürlükleri gaspedilmiş olan işçi sınıfını, büyük tekellerin ve devletin insiyatifine terketmiştir. Bu şartlar altında cunta işçi sınıfının ve genel olarak çalışanların kazanılmış pek çok ekonomik ve sosyal hakkını da gaspetti. Gaspedilen hakların başlıcalarını şöyle sıralıyabiliriz. Çalışanların emekdem tazminatları belli bir tavan sınırına bağlanarak sınırlandırıldı.

Memurlar'da emeklilik süresi beş yıl arttırıldı. İşçilerin sigortalılık içinde kazanmış olduğu bazı hakları geri alındı. Hastalık sigortası % 2 arttırılırken, hastalanacak işçilerin ilaç paralarının % 20 sini kendileri ödemekle yükümlü tutuldular. Emeklilik hakları bazı alanlarda gaspedilirken emekli olabilme koşulları daha da ağırlaştırıldı.

Genel olarak çalışanların çalışma süreleri çeşitli aralıklarla yarınlanan kararnamelerle uzatıldı. Örneğin 1 Mayıs ve 27 Mayıs tatil olmaktan çıkarıldı. Ulusal bayramlar ve genel tatil günleri dışındada çalışanların tatil yapılmaları yasaklandı. V.s.

Son birkaç yıl içerisinde fiyat artışları % 700 e yaklaştığı ve bazı alanlarda bu oranı aşta halde genel olarak bu sürelerde değişmeyen işçi ücretleri % 80 brüt % 35-40 net bir artışla gerçek değerinin kat kat altına düşmesi sağlandı. Bu birkaç yıllık süre içinde çeşitli yollarla ücret artışı ve bazı sosyal haklar sağlanabilen işçilerin bu hakları da geri alınarak ücretleri diğerlerinin seviyesine düşürüldü.

Bugün artık sözüm ona "sözleşmeler" Yüksek Hakem Kurulu bağlanıyor. Fakat Yüksek Hakem Kurulu'nun karara bağladığı sözleşmeler-

le, değil işçilerin birşey kazandığı aksine işçilerin borçlu duruma düştükleri bizzat TÜRK-İŞ tarafından açıklanmak zorunda kaldı.

Ama öte yandan büyük tekelleri ruplar ve onların temsilcisi askeri faşist cunta bunlarla da yetinmiyorlar. İşçi sınıfının elinin kolunun bağlanmış olduğu ve tekelin rahatça at oynatabildiği bu işleyişi süregenleştirmek ve "yasal" birtakım temellere bağlamak için çalışıyorlar. Bu amaçla, sendikalar yasasıyla Grev ve Toplu Sözleşme yasasının yukarıdaki anlayışa uygun olarak düzenlenmeleri için bir çalışma meclisi hazırlıkları yapılıyor. Bu yasaların işveren, cunta ve TÜRK-İŞ temsilcilerinden oluşacak bir "çalışma Meclisi" de hazırlanmasını istiyorlar.

Bu yasaların yeniden düzenlenmesiyle ilgili olarak bugüne kadar ortaya çıkan durumyla tekel, öncelikle sendikaların, işçilerin ekonomik demokratik ve sosyal haklarını koruyan örgütlerden çok "çalışma barışını" ve işyerlerinde "çalışma huzurunu" koruyan, üretimin dengeli ve sürekli olarak gerçekleşmesine hizmet eden mekanizmalar durumuna getirilmesine çalışıyorlar. Bu nedenle sendikaların kuruluş esaslarının buna göre düzenlenmesine mali ve idari olarak sürekli denetim altında tutulmalarına toplu sözleşme ve grev yetkilerinin sınırlandırılmasına, grev yapabilme koşullarının ağırlaştırılmasına ve hak grevlerinin yasaklanmasına çalışılıyor. Aslında hak grevinin kaldırılması demek işçilerin artık hiç grev yapmalarının koşullarını yaratmak demektir. Hak grevinin anlamı şudur. Bir toplu sözleşme bağlandıktan sonra, eğer o toplu sözleşmeden doğan hakları işveren vermiyorsa işçinin bu hakkı alabilmek için grev ve gidebilme hakkıdır. Öyleyse hak grevinin kaldırılmasıyla, uzun mücadelele işçinin işverene kabul ettirdiği ve toplu sözleşmeye geçirdiği herhangi bir hak yada kazanımı işveren daha sonra uygulamaya yanaşmadığı zaman işçi hiç birşey yapamayacak demektir.

Buna karşın tekeller, sendikaların mali güçlerinin zayıf tutulmasını, grev ve direnişlerin çabuk kırılabilmesini düzenleyecek maddelerin bu yasalarda yeretmesi için çaba sarfediyorlar.

BEYANA DEMOQRATÊN ŞOREŞGERÊN KURDISTAN LI EWURPA

Ji bo yek saliya, hatina Cûnta Faşist a Leşkerî a Tirkîyê, Demokra-
tên Şoreşgerên Kurdistan li Ewropa
beyanek derxistin. Jê pêştir, Demokra-
tên Şoreşgerên Kurdistan û Partiya
Sosyalist a Tirkîyê ji beyanêk
bihevra derxistin. Em van herdu be-
yanan di vê hejmarê xwe de, pêşkêşî
we dikin.

ARMANC

GELI KARKERAN!
GELI XEBATKARAN!
GELI WELATPAREZAN!

Dî ser hatina cûnta faşist a
leşkerî a Tirkîyê re salek derbas-
bû. Ev bû slek, ku gelên Kurdistan
û Tirkîyê di bin zîlm, zordestî û
xwinmêjiya diktatoriya faşist de
dipelçiqin.

Ji roja ku darba faşist jî bo
mafên burjuvaziyên monopolên Tirkî-
yê û emperyalistan pêkhat vir de,
hemû qanûn û mafên demokratîk yê
burjuvazî jî holê hatin rakirin. Di
bin propogandek şovênî û dij-komu-
nist de terorek hov û bê hîdûd hat
meşandin. Bî koman mirov hatin gir-
tin. Lî qereqolên polis û cendîrman
lî îşkenceyanên MÎT (Teşkilata Is-
tixbarata Millî a Tirkî) û Kontr-
Gerilla, lî qîşlên askeri bî istis-
na hemû kesên binçav, di îşkencên
giran de hatin derbas kirin. Her
roj hejmarên yê ku di bin îşken-
can de dimrin pirtir dibin. Îro jî
nêzi 130.000 kes, mirovên pêşverû,
welatparêz û binamûs, di bin hoyên
dijwar de di girtîgehên cûnta fa-
şist de dijîn. Cûnta Faşist iro 10
kesan bî dar de kir. Hê rûhê nêzi 3
hezar kesî jî tê xwestin.

Mafên karkeran ku bî salan û bî
bedêla xwina xwe qezenç kiribû he-
mi jî wan hate stendin. Sandîqa kar-
keran DİSK (Konfederasyona Sendiqên
Karkeran a Şoreşger) ku jî niv mil-
yon zêdetir karker têde civiyabûn,
hate qedexa kirin. Cûnta Faşist iro
dixwaze ku serok û 52 berpîsyarên
vê sendiqê darde bike. Sendîqa TÛRK-
İŞ (Her çiqas sendîqek zer bû jî)
jî sendîqetiyê hate derxistin. Ket
rewşek wilo ku bû malekî cûntayê
di nav karkeran de. Hoyên jina kar-
kera ketiye bin bê insafîya monopo-
lên mezîn. Karker, memûr û xebatka-
rên din jî karek xwe bî koman tî-
nê gewatandin. Ordîya bêkaran her diçe
mezintir dibe.

Buhabûn, roj bî roj zêdetir di-
be. Zem bî çar gavê, bera pey hev di
dîn. Xebatker, bî perê ku dikeve des-
tên wan, nikarin nan bî tenê jî bis-
tin. Lî Tirkîyê û Kurdistanê, bî
rastî birçibûnek mezîn çêbûye. Xela
destpêdike.

Lî hember vê, Cûnta Faşist a
Leşkerî, bo mafên monopolên mezîn
û bo mafên emperyalistan, berde-
wam dike, tedbirên nû yê aborî, civakî
û siyasî distîne.

Bî ekonomî-siyaseta ku tê me-
şandin, monopolên Tirkîyê yê mezîn
û teşkilatên emperyalist yê navne
tewî, IMF (Fona Pera ya Dînê), OECD
(Komela Hevkarîya Aborî û Pêşveçû-
nê), Banka Dînê, kirasên ser gelên
me û pariyên devên wan jî stendin.
Kara wan, di bin diktatoriya faşist
de her ku diçe pirtir dibe.

Ji roja 12'ê îlonê ku diktato-
riya faşist pêkhat vir de, girêben-
diya Tirkîyê ya bî emperyalizmê ve
hê pirtir bû. Cûnta Faşist a Leşke-
rî, di siyaseta êrişkar ya emperya-
lizma Emerîka ku lî ser gelên dînê
û bî taybetî lî Rohîlata Navîn tî
meşandin rolekî aktif stend. Tirkî-
yê, di komployên emperyalist yê ku
lî ser gelên Rohîlata Navîn tî
kîrin cih digre.

Bî kurtî em dikarin bêjin, Cûn-
ta Faşist a Leşkerî jî alîkî di
hundir de, zîlm û zordestiyek gelek
mezîn aniye ser gelên Kurdistan û
Tirkîyê, û jî aliyê din de jî, bûye
talûkek mezîn bo gelên Rohîlata -
Navîn.

Cûnta Faşist, ev bû salek ku im-
rê xwe di karîne de derbas dike. Ev
sala han gelek bîha lî ser gelên
me rûnişt. Êş û elema me pirtir û
hoyên jina me diwartir bûn.

Her çiqas derew û demagojiyên
Cûnta'yê pîr bin jî xuya dike ku
dixwaze hê gelek salan lî karîne
bîmine. Bî her gavên ku davêje, hê
pirtir faşizmê bî çîhtir dike. Hê
bêtir xwe lî erdê pahn dike.

Jî xwe lî tu derê dinê nehati-
ye ditin, ku faşizmê jî xwe ber dev
jî karîne berdaye. Hew rêkî xîstina
diktatoriya faşist heye; ew jî tîko-
şîna şoreşger ya gelan e. Rêya xîs-
tîna Diktatoriya Faşist a Tirkîyê
jî tîkoşîna gelên Kurd û Tirk e.
Ev jî bî tîkoşînek bî hev re, di e-
niyek (cephek) dij-faşist ya bî hev
re pêk tî.

Îro êdî tu mazeret divê nebe
bend jî bo pêkanîna vê eniya dij
faşizmê. Bo xîstina Cûnta Faşist di
vê gavek berê cephek dij-faşist
pêk bî.

Cûnta Faşist nikare tîkoşîna
gelên me ya jî bo serbixweyî, demoq-
rasî û sosyalîzmê bisekinîne.

Em ala tîkoşîna lî hember Cûn-
ta Faşist bilin kin.

Bijî tîkoşîna gelê Kurd û Tirk
ya bî hev re lî hember Cûnta Fa-
şist!

Pêşkevî bo damezrandina cep-
hek dij-faşist lî hember faşizmê!

DEMOQRATÊN ŞOREŞGERÊN
KURDISTAN LI EWURPA

Jî bo yeksaliya 12'ê îlonê Fede-
rasyona Komelên Kurdistan lî Swêd
belavokek derxist. Em wê belavokê
lî vir çapdikin.

ARMANC

Ji hêzên demokrat ra

Ji vir salek berî niha, 12'ê îlonê
1980, lî Tirkîyê cuntayê leşke-
rî û faşist hate ser hukum.

Kuştîna kesên bê sûc, dardakirin,
hapiskirin, lîdan û tedayî wek jî ya
na rojîn berde-
wam dike. Terora mîlî-
tarîst û faşist lî çaralî Tirkîyê
û nexazma lî Kurdistanê Tirkîyê bî
hemû hovîtiya xwe berde-
wam dike. Bî
sedan kes, an lî ser rê û kuçan, an
jî lî îşkenceyanên cuntayê û hatine
kuştin. Vê dawîyê cuntayê mecbûr ma
û ftiraf kîr ku, 38 kes di bin lîdan
û ezîyetê da can dane. Lê hejmarê
kuştîyan wek cuntayê dibêje evqas
hindik nîne, qat qat zêde ye. Gelek
meriv jî ortê windabûne. Heta niha
10 hatin dardakirin. 100 hezar kes
di girtîgeh û zîndanên danîn. Hêzên
cuntayê yê dev bî xwîn şikê bîbin
ser kî wî bî mehan davêjîne zîndan-
nan. Mafê xwe parastinê jî jî destê
wan hatîye standin. Lî ser hev lîdan
û ezîyet lî girtîyan tî kirin.

Kuştîna, terora mîlîtarîst û kolon-
yalîst û şerê psîkolojiya herbê di
jî gelê Kurdistanê, bî hawakî nebî-
nayî zêde bû.

Xebata polîtîk bî her hawayî ha-
tîye qedexekirin. Serwêrên sendîkay-
yên karkeran û hemû rêxistinên de-
mokratîk avîtine girtîgehên. Cûnta
dixwaze bî darê zorê hemû rexne û
dijderketinan jî ortê rake.

Parlamento hate girtin, gravî (gu-
ya) piştî serrastkirina sazumanê
dîsa avabikin. Lê îro cuntayê jî bo
"Meclîsa Avakirinê" kesên leşker û
hevramanên xwe dibijêre ku, ew par-
lamentoyê saz bikin. Bî pînc genera-
lan cuntayê jî lî cîhê here bî bilind
bî navê senato wê serokatîyê bike.
Bî van qanûn û sazgehan dixwazin
faşizmê bî awakî neberd bidin rû-
niştandin.

NEDEN İL BİR İKTİSAT KONGRESİ?

Bilindiği gibi, Türkiye'nin, Mustafa Kemal yönetiminde, kapitalist kalkınma yolunu seçişini ve emperyalizm ile ilişkilerini sağlamlaştırmasını onaylayan, I İzmir İktisat Kongresi, bundan 58 yıl önce, 1923 yılında toplanmıştı. Bu kongrede; "Dış sermayelere gerekli olan teminatı vermeğe hazırız. Yabancı sermaye çalışmalarımıza eklensin ve bizim ve onların için yararlı sonuçlar versin" diyen M. Kemal, Türkiye'nin kapılarını yabancı sermayeye açıyordu. O günden bugüne katedilen yol, emperyalizm ile ekonomik, politik, kültürel alanda ilişkileri sağlamlaştırmak, burjuvaziye ve giderek oluşan tekellere kâr olanakları sağlamak olmuştur. Böylece kongrenin tespit ettiği hedefe varılmıştır. Artık, yeni oluşan koşullara uygun ekonomi politikayı tespit etmek, daha doğrusu varolanı "toplumsal grupların" onayına sunmak gerekiyor. Bunun için de, tekelleri sermayenin yeni bir tiyatro gösterisine, yani II. İzmir İktisat Kongresinin toplatılmasına gereksinimi vardır.

Bununla ilgili olarak, Başbakanlık düzeyinde, kongreyi toplamak ile görevli bir komitenin oluşturulduğu, çalışmaların iki ana bölüm halinde planlandığı ve "1. Bölüm çalışmalarında, Türkiye'nin 50 yıllık ekonomik gelişmelerin gözden geçirileceği, 2. Bölümde ise, bundan böyle izlenecek ekonomik modelin araçları üzerinde durulacağı" açıklandı. Sonuç olarak diyebiliriz ki, tekellerin ekonomik gücüyle devletin politik gücünün birleştirilmesi çabalarının yoğunlaştırıldığı, yani tekelleri devlet kapitalizmi sürecinin yaşandığı bir dönemde, II. bir iktisat kongresinin toplatılması girişimi, 58 yıllık bir zaman aralığında katedilen yolun ve bunun var olduğu aşamanın bir değerlendirilmesi ve niteliksel bir değişimin gerçekleştirilmesidir. Bu da, tekelleri devlet kapitalizmidir. Tekellerle devletin tek bir güç halini almasıdır.

Ji bo cuntayê armancekî herî grîng jî ewe ku tekoşîna gelê Kurdîstanê bête rawestandî. Loma li çar alî Kurdîstanê merivên welatî hiz û şoreşger têne girtin û kuştin. Li ser gelê Kurdîstanê zordestî tî û hovîtiyeke nebînayî heye. Çar alî Kurdîstanê hildane nav ablukayê. Dayîn û standin bi derva ra hatîye birin. Tatbîkatên leşkerî êrişên hêzên kolonyalîst li gund û

bajarên Kurdîstanê wusa kirîye ku, jîyan nayê kişandin. Leşkerên koman do dajone ser gundan. Jin û mêr, piçûk û mezin her kesî li meydana komdikin, bi awakî hov, namerdî li wan heqaret û tedayî dikin. Li ser gelê Kurdîstanê polîtîka kolonyalîst û barbar hukum dike. Lê îro dema ku xîreta tekoşîna gelê kurd bî lintir dibe, ewqas jî zordestîya kolonyalîstan zêde dibe.

Em bi hevra dengê xwe dijî faşîzme û zordestîya kolonyalîst bilîndkin.

Tevî meşa roja 12 îlonê bibê!

ÇIH:HUMLEGARDEN
DEM:Seet 13.00

-BİMRE FAŞİZME!
-BİJÎ YEKİTİYA HEZEN DEMOKRASİYE
DİJÎ FAŞİZME!
-BİJÎ TEVGERA GELE KURDİSTANE!

ŞEVA PROTESTOYE :
ÇIH:ASÖ GYMNASIUM,T-SKANSTULL
DEM:12 İLON,SEET:19.00

FEDERASYONA
KOMELEN KURDISTAN LI SWÊD

RADYOYA
DENGÊ ARMANC
LI SWÊD (FM 91,5)
HER HEFTE. **İN:15.15-16.00**
SEMİ:10.30-11.00
BOX: **5034 163 05**
SPANGA-SWEDEN

Baştarafı s.13'te

Bu ağır koşullara rağmen grev yasalarının kapsamı genişletilmek isteniyor. Örneğin belediyelerde, Devlet Demir Yolları ve Türk Hava Yolları gibi hizmet sektörlerinde, faaliyetin tekel olarak yapıldığı sanayi ve hizmet sektörlerinde, bankalarda, petrol ve enerji üretim işlerinde şeker ve gübre alanı gibi mevsimlik işlerde, turizm ve temel gıda maddeleri üretilen işyerlerinde grevlerin resmen yasaklanması isteniyor.

Bu arada bilindiği gibi, patronlara silahlı çete kurma yetkisi verilen özel güvenlik örgütü yasa da çıkarılmış bulunuyor. Bununla işçi sınıfına nasıl tuzaklar hazırlandığı apaçık ortada.

Ayrıca sendikaların demokratik haklara sahip çıkmaları, bu yönden kamuoyu oluşturma ya da bir baskı unsuru olarak görev yapmaları, siyasal faaliyetlerde bulunmaları, diğer örgütlerle dayanışma biçimlerine girmeleri v.s yasaklanmaktadır. İş yerlerinde hertürlü sendikal faaliyet yasaklanmaktadır. Ve bu esaslar üzerinde tek bir sendikal örgütün yaşayabileceği kurallar getirilmelidir.

İşte tekelleri guruplar, silah zoruyla işçisine getirdikleri askeri faşist cunta aracılığıyla bu bir yıllık süre içerisinde böylece acımasız ve düşmanca bir saldırı yöneltmişlerdir. Bu saldırı, tekelleri gurupların çalışma hayatı üzerindeki yönetim ve denetimlerini, baskı ve zorbalıklarını alabildiğine arttırırken onlara dikensiz bir gül bahçesi yaratmaya doğru adımlar attırırken, işçi sınıfının artık yaşam hakkı bile elinden alınma noktasına getirmiştir.

LÜDENSCH EID

Bölgemiz KKDK komitesi 18 temmuz 1981 de Liwerkursende düzenlenen 'DKP gençlik okulunda Lüdensch eid folkloru (çiyayê Kürt) oyunlarını sergiledi. Almanlar büyük bir çöşkuyla çiyayê Kürt grubunu alkışladılar. 19 Temmuzda da Lüdenscheidte Yunan'lı, Alman ve sendikaların desteğiyle düzenlenen çocuk şenliğine bizi davet ettiler. Bölgemizde de kurulan TİREJ tiyatro dayanışma komitesi iki oyun sergiledi. Biri çocuklar için bir oyun 2 ci oyun Kürdistan'lı bir işçinin (çapa) dönemindeki ızdırabı. Ağanın baskısı idi. Oyunlar büyük beğeni kazandı. Özellikle oyunlar şehir meydanında açıkta sergilendi. Halk büyük bir ilgiyle izledi. Bölge basını buna büyük yer verdi.

Ayrıca Devrimci işçiy'le bölgemizin özellikleri gözönünde bulundurularak anti-faşist komite kuruldu ve ortak bir bildiri yayınlandı.

Devrimci selamlar

Lüdensch eid ARMANC

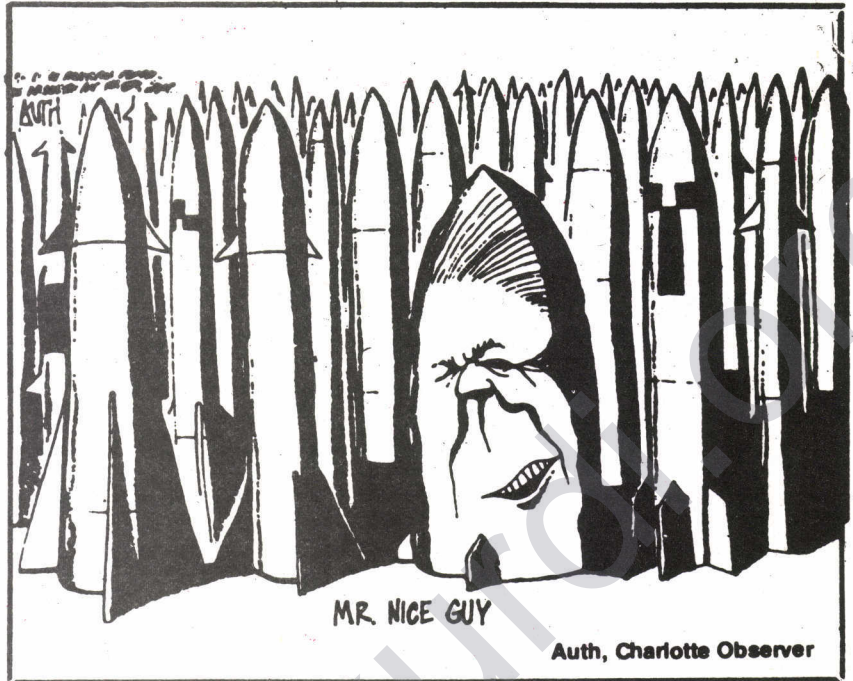
Muhabiri

IRO ŞERÊ BO AŞITIYÊ HIN PEWÎSTIR E !

Roja 1 ê Îlonê roja aşiti ya dînê ye. Dî sala 1939'a roja 1ê Îlonê, or diyên Hitlerê faşist, tixûbê Polonya'yê derbas kîrîn. Bî vî awayî Hitler Şerê Cihanê yê Duyemî jî Cihanê re elan kîr. Dî vî şerî de, zêdetirî 32 milyon insan hatin kuştin û bî kêmasî 35 milyon insan jî birindar bûn, an jî seqet man. Bî milyonan xani, kargeh, gund û bajar bî erdê re hatin tep û dûz kîrîn. Hemû avahiyên ku insanan jî serê hezar salan ve bû, ava kîrîbûn, jî binde hatin hilweşandin. Bî kurtî, Şerê Cihanê yê Duyemî, lî ser hemû insanan bî buhaki mezin rûnişt.

Dî ser vê roja ku ordiyên Hitlerê faşist ket Polonya'yê û heta iro, 42 sal derbas bûn, lê pîr mîxabin tahlûka şerê Cihanê mezin hin jî, jî navê nehatiye rakîrîn. Baş tê zanin ku, jî navê nerabûna tehlûka şerê cihanê bî taybetî jî hebûna sistema imperyalist tê. Hêzên imperyalist, jî wê rojê û heta iro, qet çêkdariyên xwe sist nekîrîn û nabên jî nedanê. Hêzên imperyalist, lî alîkî hêzên xwe yê leşkerî zêdetir û çêkdartir kîrîn, lî aliyê din jî çêkîrîna silehên mezin gelek pêş ve birîn. Serê hêzên imperyalist, Emerîka yekbûyî, dî vê qadê de siyasetek gelek tûj û şerxwaz ajot. Dî pê hatîna Reagan a ser kirdayetiye re ev siyaseta Emerîka ya şerxwaz hin pêşdatir çû. İro siyaseta, ku kirdayetiya Reagan doja, jî hemû gelên cihanê re bûye talûkak gelek mezin. Siyaseta aşitîxwaz, a jî salan ve ye ku Yekîtiya Sowyetan dajo, kevneperestê Reagan çer hat ser kirdayetiye bî piştî destê xwe şûn de vegehand û dest bî çêkîrîna bomba NEUTRON kîr. Wek tê zanin, bomba NEUTRON jî bomba Atomê gelek bî qewtir e. Ev bomba NEUTRON, ger lî kijan welatî bî teqandî, xaniyan û binan xîra nake, lê bes benderuhan (teyr, teba, insan) dîkuje.

Kirdayetiya Reagan dema dest bî çêkîrîna bomba NEUTRON kîr, beyanek da û got ku, emê vê bombê lî welatên ku endamên NATO ne bî ci bîkî. Lî ser vê beyana kirdayetiya Reagan, lî hemû welatên Ewropayê gelên wan yê aşitîxwaz, meşên bî girseyî pêk anî û çêkîrîna bomba NEUTRON, protesto kîrîn. Ev protestoyên lî hember çêkîrîna bomba NEUTRON, tenê

MR. NICE GUY

Auth, Charlotte Observer

lî Tirkîyê nehat çêkîrîn. Sebebê vê bê dengiyê, wek tê zanin hebûna cûnta faşist a leşkerî lî Tirkîyê ye. İro lî Tirkîyê, karîna generalên faşist bê sewal û bî awakî xulamtiya piştîgîriya siyaseta Reagan ya şerxwaz dîke. Vê piştîgîriya xwe bî kirdayetiya Reagan re venaşere û eşkere jî dibêje. Reagan jî roja hatîye ser karîne û vir da, dest bî şerê sar kîrîye û vî şerê sar roj bî roj firetir û kurtir dîke. U nişanên siyaseta Reagan ya şerxwaz, dî rojê bori de lî delava Sidra û xistîna du balafirên Libya'yê baş hate xuya kîrîn. Dî pê xistîna balafirên Reagan got ku, "me tiştêkî pîr ecêp nekîrîye, me berê çî dîkîr, iro jî me ew kîrîyî". Bî vê beyana Reagan jî baş eşkere dîbe ku, siyaseta ku iro jî alî Emerîka ve tê ajotî, bo gelên cihanê çî qas talûkak mezin e. Dî pê vê beyana Reagan re Qaddafi got ku, ger Emerîka Yekbûyî êrişên xwe lî hember Libya'yê bîde dom kîrîn, emê jî lî kijan welatên, ku meqerên Emerîka yê leşkerî lê hebî emê bomber dûman bîkî. Wek tê zanin meqerên leşkerî û yê danêriyê, yê Emerîka Yekbûyî lî Rojhîlata Navîn lî Tirkîyê hene. Jî bo vê yekê jî, hebûna van meqeran jî hemû gelên rojhîlata Navîn re talûkak bê hudûd e. Bî

taybetî dema şerê Atomi derke ve ev meqer lî kijan welatî bin, ew welat wê hin bêtir jî şer zîrê bîbin. İro lî Tirkîyê, cûnta faşist a leşkerî, jî alîkî ve bî zora sunguyan zîlm û zordariya xwe lî ser gelên Tirkîyê û Kurdîstanê bî awakî hovîti didomîne û jî aliyê din ve jî, bî siyaseta xwe, ya xulamtiya Emerîka Yekbûyî jî gelên Rojîlata Navîn û Cihanê re buye talûkak pîr mezin. Ev buyer hemû didan nişandan ku talûka şerê Cihanê bî destên imperyalîstan tê zêdekîrîn.

Jî ber vê yekê baş eşkereye ku heta imperyalîzm bî tevayî jî ruyê erdê neyê rakîrîn, wê ev talûka jî tîm û tîm hebe. Pêwîste ku em, dî tê koşîna hêzên aşitîxwaz de cihê xwe bigrîn û bê westan lî hember hêzên şerxwaz şer bîkî. Şerê lî hember imperyalîzmê û mêtîngehkarîyê tê dayî, jî têkoşîna jî bo aşitîyê nayê cuda kîrîn. Gor hebûna van silehên giran, dema şerê Atomi derê, wê icar mîri, ne 32 milyon bin, dibe ku dawîya insanîyetê jî bê.

Jî bona ku em, rojek wîsa nebin pêwîste, têkoşîna lî hember silehên Atomi û siyaseta hêzên imperyalîst a şerxwaz bê nabên bîye domandî. Em têkoşîna jî çêkbûnê hin pêş da bîbin.

NAVÎSAN / ADRESS : ARMANC BOX 5034 163 05 SPANGA / SWEDEN • POSTGIRO / POSTCHECKKONTO: 439 33 42-3 • ISSN: 0348-7385

XWEDÎ / ANS. UTG. : SVENSK-KURDISKA KULTUR O SOLIDARITETSFÖRENINGEN • KOMELA ÇANDE Û ALİKARÎYA KURDÊN LI SWÊD TEL: 08-117086

BÛHÂ / PRIS-PRICE : 5 KRONOR / I D-MARK / 50 LIRA • ARMANC-KOVARA KURDI-MEHÊ CAREK DERTÊ • ARMANC-MANATLIG KURDISK TIDNING

ABONE / SUBSCRIPTION : I SAL-I ÂR-I YEAR: 75 KRONOR - 25 MARK • 6 MEH- 6 MÂN. - 6 MONTH: 40 KRONOR - 15 D-MARK